

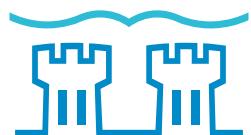

GRAD PANČEVO

PROFIL GRADA

Srbija - Vojvodina - južni Banat

Grad mogućnosti.

PANČEVO

„Dunav se uliva u Tamiš

Iz svih mora, iz svih okeana,

Pančevo - to je kad se vratiš

U svoje srce jednog dana.”

Miroslav Antić

Poštovani,

Pred Vama je publikacija „Profil grada“ u kojoj Vam predstavljamo grad Pančevo - grad čiji su povećan geostrateški položaj, infrastruktura, privredna tradicija i aktuelna privredna aktivnost garant Vašeg uspešnog poslovanja, a bogata kulturna ponuda, mreža obrazovnih institucija i mogućnosti za sport i rekreaciju čine ga priyatnim mestom za život svih članova porodice.

Pančevo se nalazi na jugu Vojvodine i predstavlja administrativni, kulturni i privredni centar Južnog Banata. Od Beograda, glavnog grada Republike Srbije, udaljen je samo 18 km, što mu pruža pristup tržištu od skoro dva miliona ljudi, a izvanredan položaj potvrđuju izlaz na tri reke, Koridor 7 (Dunavska transfer-ala), neposredna blizina Koridora 10 i međunarodnog aerodroma "Nikola Tesla".

Tokom svoje duge i bogate istorije, Pančevo je oduvek predstavljalo važan trgovinski, zanatski i industrijski centar, a danas ima raznovrsnu privrednu strukturu čiji su nosioci poljoprivreda i industrija. Lokalna samouprava gradi partnerske odnose sa svima koji nameravaju, ili već posluju u Pančevu i to čini podstičajnim merama i sagledavanjem potreba i problema u dijalogu sa predstavnicima poslovne zajednice. Prioritet u radu javnih službi je nastavak modernizacije administracije, olakšavanje procedura i postizanje veće efikasnosti u radu.

Na stranicama koje su pred Vama, pronaći ćete važne informacije o tome zbog čega grad Pančevo predstavlja logičan izbor za nastavak ili razvoj Vašeg poslovanja. Takođe, tu se nalaze i svi kontakti Gradske uprave grada Pančeva koji Vam u tome mogu pomoći. Iskoristite ih, pozovite nas da pomognemo u ostvarivanju Vaših poslovnih ciljeva na dobrobit građana Pančeva.

Dobro došli u Pančevo, grad mogućnosti!

Gradonačelnik
Pavle Radanov

Sadržaj:

REČ GRADONAČELNIKA

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Geografski položaj 6

Klima 9

ISTORIJA, TRADICIJA I KULTURNO NASLEĐE

Kulturno nasleđe 14

Industrijsko nasleđe 18

LOKALNA SAMOUPRAVA

Gradska vlast 20

Gradonačelnik 21

Gradsko veće 21

Saveti 22

Javni pozivi za podsticanje zapošljavanja 22

Gradska uprava 25

Gradski uslužni centar 26

Internet prezentacija grada Pančeva 27

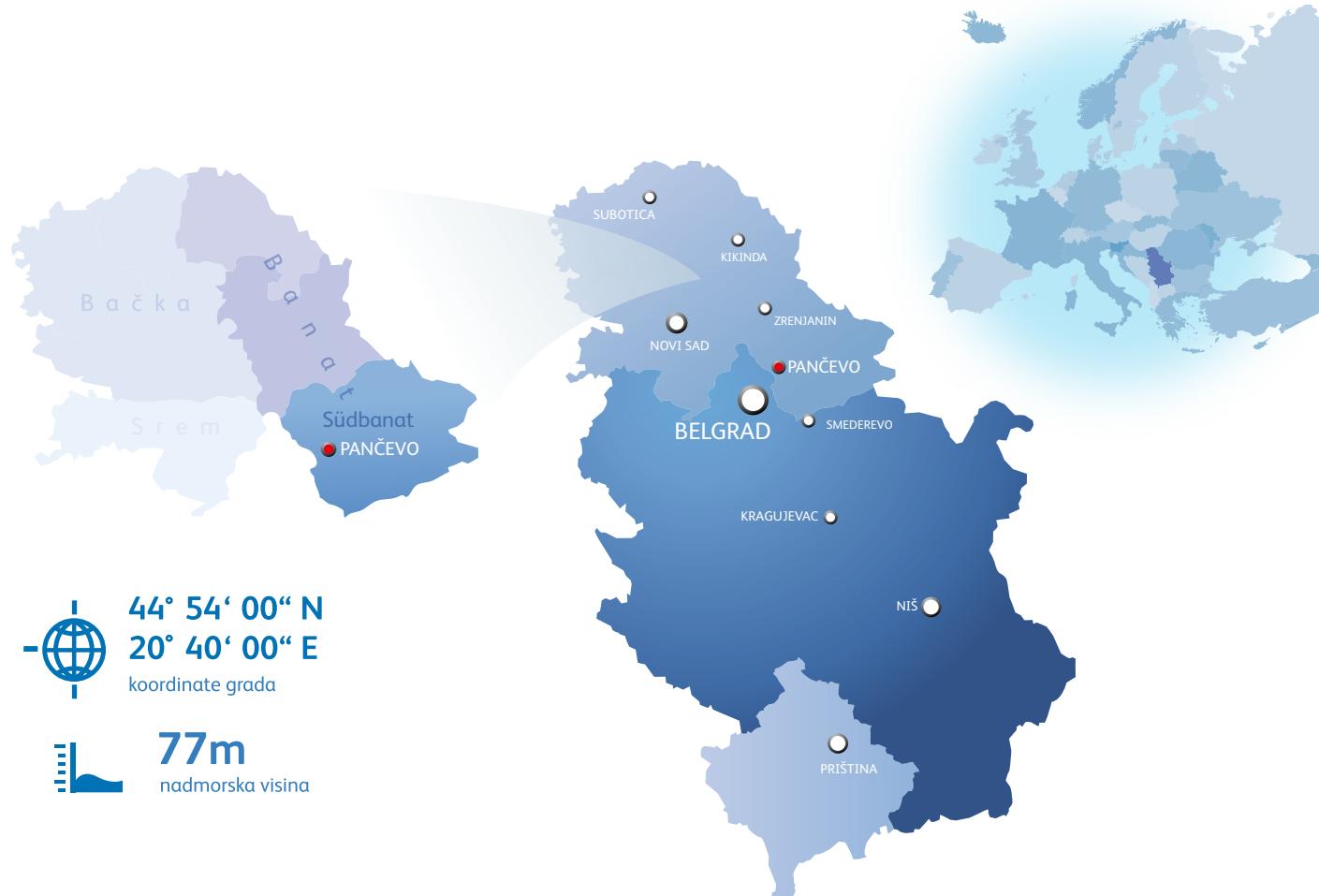
		PRIVREDA	
Gradski bilten	28	Osnovni ekonomski parametri	53
Facebook profil grada	28	Privredni kapaciteti i kretanja	58
Geografski informacioni sistem	29	Prehrambeno-prerađivačka ind.....	62
E-uprava	29	Spoljnotrgovinska razmena	64
Konkursi grada Pančeva	30	Podrška privredi	66
Bratimljeni gradovi	31	Agencija za ekonomski razvoj grada Pančeva	66
Druge aktivnosti koje se održavaju u prostorijama gradske kuće	31	Regionalna privredna komora Pančevo	67
		INVESTICIJE	
Saobraćajna infrastruktura	32	Postojeći investitori	68
Drumski saobraćaj	34	Troškovnik	69
Železnički saobraćaj	34	Podsticaji za investitore na lokalnom nivou	70
Vazdušni saobraćaj	35	Finansijski podsticaji	72
Vodni saobraćaj	35	Poreski podsticaji	74
Javni prevoz	36	Proces izdavanja dozvola	75
Komunalna infrastruktura	38		
Izgradnja i uređenje grada	38	KVALITET ŽIVOTA	
Elektro distribucija	39	Kulturna ponuda grada	79
Vodovod i kanalizacija	40	Biblioteka	80
Upravljanje otpadom	41	Arhiv	81
Uređenje javnih zelenih površina	42	Muzej	81
Gasovod	43	Zavod za zaštitu spomenika kulture	82
Grejanje	43	Kulturni centar	82
Telekomunikaciona infrastruktura ..	44	Dom omladine	83
„Telekom Srbija”	45	Domovi kulture	84
		Gradske manifestacije	86
RESURSI ŽIVOTNE SREDINE		Sport	88
Kvalitet vazduha	47	Slobodno vreme i zabava	92
Kvalitet zemljišta	48	Parkovi	92
Kvalitet voda	49	Restorani i kafići	94
LJUDSKI RESURSI		Zdravstvena i socijalna zaštita	96
Radna snaga	51	Informisanje	98
		RTV „ Pančevo”	98
		Nedeljnjk „Pančevac”	98
		Kulturna raznolikost grada Pančeva	100

R

Osnovne karakteristike

GEOGRAFSKI POLOŽAJ

Pančevo se nalazi u južnom delu AP Vojvodine, u severnom delu Republike Srbije i predstavlja ekonomski i kulturni centar južnog Banata.

Infografika 01

Površina - Broj stanovništva - Gustina naseljenosti
prema podacima Republičkog zavoda za statistiku

Republika Srbija

■ **88.361 km²**

■ **7.186.862**
po popisu 2002.

■ **81**

Gustina naseljenosti
br. stanovnika/m²

Južnobanatski okrug

■ **4.245 km²**

■ **293.730**
po popisu 2002.

■ **69**

Gustina naseljenosti
br. stanovnika/m²

Grad Pančevo

■ **755 km²**

■ **123.414**

■ **163**

Gustina naseljenosti
br. stanovnika/m²

Ukupni udeo

Udeo u okrugu

Nalazi se 18 km severoistočno od glavnog grada Srbije – Beograda, na ušću Tamiša u Dunav i obuhvata površinu od 755 km², na kojoj živi 123.414, stanovnika (u ukupnoj populaciji Srbije učestvuje sa 1,7 %) ili 163 stanovnika na km².

Udaljenost od Beograda je jedna od najvažnijih prednosti Pančeva u odnosu na ostale lokalne samouprave u Srbiji. Pančevo je bliže Beogradu čak i od beogradske opštine Obrenovac.

Opštine sa kojima se Pančevo graniči su: Kovačica, Alibunar, Kovin i grad Beograd, kao i južna granica na Dunavu (prema beogradskoj opštini Grocka).

Udaljenost u km:

	Pančevo	Indija	Vršac	Obrenovac	Zrenjanin	Subotica	Loznica	Šabac
BEOGRAD	18	51	86	35	73	189	140	88
NOVI SAD	106	31	139	113	50	111	118	67

Pančevo ima posebno povoljan geostrateški položaj jer se nalazi u neposrednoj blizini koridora 10 (Salzburg–Ljubljana–Zagreb–Beograd–Niš–Skoplje–Solun), sa kracima od Beograda do Horgoša i od Niša do Dimitrovgrada, kao i koridora 7 (Dunavska transferzala), koji direktno povezuje Pančevo sa centralnom i jugoistočnom Evropom. Koridor 7 predstavlja žilu kucavicu rečnog saobraćaja Evrope i plovni deo Save (Severno more – Rajna – Majna – Dunav – Crno more – dalje ka istoku). Pančevo na Dunavu ima luku i 2 pristaništa.

Atina (Gr)	>	1120
Berlin (De)	>	1227
Amsterdam (Nl)	>	1750
Pariz (Fr)	>	1816
Beč (Aut)	>	633
Podgorica (Mne)	>	435
Brisel (Bel)	>	1699
Prag (Cze)	>	919
Budimpešta (Hun)	>	392
Rim (Ita)	>	1316
Bukurešt (Rom)	>	600
Sarajevo (BIH)	>	324
Varšava (Pol)	>	1143
Sofija (Bul)	>	411
Istanbul (Tur)	>	993
Cirih (Sui)	>	1276
London (GB)	>	2010
Stokholm (Swe)	>	2152
Madrid (Esp)	>	2610
Zagreb (Cro)	>	415

Infographic 02

Opšti klimatski podaci - Godišnji tok temperature

LEAP

11.3°C
average annual temperature

643 mm
average rainfall

77 %
relative air humidity

>100
number of sunny days

50-60 %
average cloudiness

45
windy days

Godišnji tok temperature

Teritorija Pančeva se smatra jednom od najtopljih područja Vojvodine, sa prosečnom godišnjom temperaturom od 11,3 stepeni Celzijusa i sa više od sto sunčanih dana tokom godine.

Prosečna godišnja vrednost za relativnu vlažnost vazduha je 77 %.

Prosečna oblačnost je između 50 i 60 %. Padavine su najveće na kraju proleća i početkom leta i krajem jeseni i početkom zime. Prosečna količina padavina tokom godine iznosi oko 643 mm.

Sušni indeks po Martonovoj klasifikaciji iznosi 30,2 pokazujući da je Pančeve u relativno sušnoj zoni.

KLIMA

U Pančevu postoje povoljni mikroklimatski uslovi koji utiču na raznolikost prirodnih lokaliteta i bogatstvo biljnog i životinjskog sveta i na visoki kvalitet poljoprivrednog zemljišta.

Grad Pančeve pripada prostoru umereno kontinentalne klime, sa četiri godišnja doba, koju karakterišu duga i topla leta i jeseni, blage zime i kratka proleća. Posebnu specifičnost klime predstavlja košava, jak i suv vetar koji traje i do tri nedelje. Pored košave, dosta su zastupljeni i jugozapadni, južni, zapadni i severni vetrovi. Broj vetrovitih dana (sa vетром bržim od 12,3 m/s) tokom godine je 45. Najveća vlažnost vazduha je tokom meseci sa najnižom temperaturom (novembar, decembar, januar i februar).

ISTORIJA, TRADICIJA I KULTURNO NASLEĐE

Grad Pančeve, koji leži na severnoj obali reke Tamiš, ima bogato kulturno-istorijsko nasleđe. Pominje se od 9. veka pod nazivima: Bansif, Panuka, Panucsa, Panoca i Panzova. Nekadašnja Panuka nikla je na temeljima utvrđenja koje su sazidali Dačani i Rimljani, a porušili Austrijanci sredinom 18. veka. Grad je nakon proterivanja Turaka iz Banata, koji su vladali od 1520. do 1717. godine, ušao u sastav Austrijske carevine kao autonomna oblast Tamiški Banat. Godine 1794. postaje slobodna varoš, kada su stroga pravila vojničkog života ustupila mesto razvoju urbanizma, zanatstva, trgovine i kulture.

U Pančevu krajem 19. veka postoje dve pravoslavne crkve i po jedna katolička, evangelička i reformatorska, rumunsko-pravoslavna i jevrejska bogomolja. Tu su Gimnazija, Zanatlijska škola, Trgovačka škola, Građanska muška i ženska škola, Srpska viša devojačka i Srpska narodna škola.

Na prelazu iz 18. u 19. vek formiraju se gradski trgovi i nastaje istorijsko jezgro Pančeva, koje je i današnji centar grada. Podižu se javne i reprezentativne građevine koje se i danas izdvajaju veličinom i dekorativnim elementima na fasadama.

- Uroš Predić (1857-1953)
Isidora Sekulić (1877-1955)
Branislav Nušić (1864-1938)
Miloš Crnjanski (1893-1977)
Jovan Jovanović Zmaj (1833-1904)
Mihajlo Pupin (1858-1935)

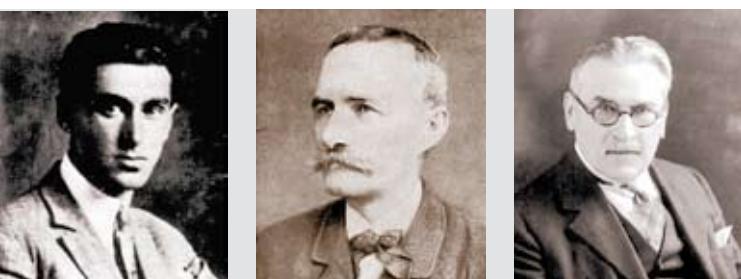

Odlučan korak ka tržišnoj privredi simbolički je obeležila velika Industrijska poljoprivredna izložba održana 1905. godine u Narodnoj bašti, u kojoj je učestvovalo 713 preduzetnika i zanatlija iz južne Ugarske.

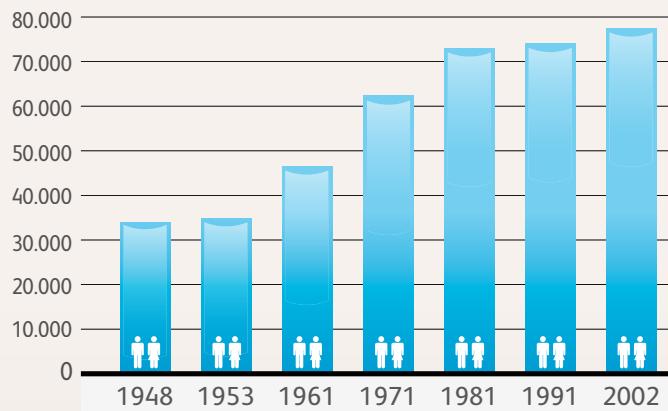
Grad je za svoje goste imao velika imena srpske književnosti, kao što su Miloš Crnjanski, Jovan Jovanović Zmaj i Isidora Sekulić, a bio dom proti Vasi Živkoviću i Miljanu Ćurčinu. Najveći srpski komediograf Branislav Nušić ovde je jedno vreme izučavao trgovački zanat, a fizičar svetskog glasa Mihajlo Pupin pohađao je Gimnaziju. U Pančevu se nalaze tri spomenika koje je Ministarstvo kulture proglašilo za nepokretna kulturna dobra od izuzetnog značaja. To su Preobraženska crkva, manastir Vojlovica i arheološko nalazište Grad u Starčevu.

Više informacija o Pančevu možete naći na sajtu: www.pancevo.rs

Infografika 03

Porast broja stanovnika - Uporedni pregled

1971.

1981.

1991.

2002.*

	1971.	1981.	1991.	2002.*
Ban. Brestovac	3.809	3.865	3.715	3.517
Ban. Novo Selo	7.872	7.963	7.987	7.345
Glogonj	3.257	3.605	3.475	3.178
Dolovo	6.582	6.836	6.790	6.835
Ivanovo	1.893	1.947	1.439	1.131
Jabuka	5.453	6.453	6.598	6.312
Kačarevo	8.088	8.309	8.103	7.624
Omoljica	5.693	6.500	6.782	6.518
Pančevo	61.588	71.009	72.793	77.087
Starčevac	6.545	7.304	7.579	7.615
Grad Pančevo	110.780	123.791	125.261	127.162

*popis broja stanovnika po izmenjenoj metodologiji
(ne obuhvataju lica koja su više od jedne godine
izvan prijavljenog mesta boravka -
najčeće na privremenom radu u inostranstvu).

Izvor: LAPZ Pančevo 2011.

Kulturno nasleđe

U gradu i okolini otkopani su brojni predmeti materijalne kulture iz neolita, gvozdenog i bronzanog doba i iz perioda Slovena. U okviru arheoloških nalaza naročito je vredan lokalitet Starčevo grad (8 km od Pančeva), sa nalazima koji pripadaju najstarijoj neolitskoj kulturi, poznatoj i kao „starčevačka kultura”.

Marta 2011. godine u Starčevu je potpisana Povelja o saradnji neolitskih mesnih zajednica. Tako je ostvaren prvi korak u povezivanju tri lokaliteta svetskog značaja na donjem toku Dunava: Lepenskog vira, Starčevo-grada i Vinče Belog brda.

Verski objekti od velikog kulturno-istorijskog značaja su: Srpski pravoslavni manastir Vojlovica, Crkva Bogorodičinog uspenja, Crkva Svetog preobraženja, Rimokatolička crkva Karla Boromejskog, Crkva Svete Ane, Evangelistička crkva, Velika ili Donja i Mala ili Gornja crkva u Dolovu.

Manastir Vojlovica

Nalazi se jugoistočno od Pančeva, u krugu Rafinerije nafte Pančevu, na oko 5,5 km prema Starčevu. Po predanju, manastir sa crkvom posvećenom svetim arhanđelima Mihajlu i Gavrilu, osnovao je despot Stefan Lazarević 1405. godine tako što mu je izdao povelju o osnivanju. Manastir je više puta paljen i obnavljan. U periodu od 1967. do 1987. godine manastir je bio neaktivna zbog okruženja Rafinerije nafte Pančevu. Obnova i rekonstrukcija, započete 1987. i završene 1991. godine, udahnule su mu život.

Crkva Bogorodičinog uspenja

Podignuta je između 1807. i 1810. godine prilozima narodnih dobrotvora, među kojima je bio i Karađorđe Petrović. Koncipirana je u duhu baroka sa naglašenim elementima klasicizma. Na ikonostasu slikar Konstantin Danil je između 1829. i 1833. godine, svojim izuzetno originalnim sposobnostima, ostvario jedinstvenu slikarsku celinu koja je predstavljala vrhunac srpskog bidermajer slikarstva. Beogradski slikar Živorad Nastasijević je 1933. godine oslikao zidove crkve. Zbog svoja dva barokna tornja na prednjoj fasadi poznata je i kao crkva „sa dva tornja”.

Crkva Svetog preobraženja

Crkva je građena od 1873. do 1878. godine prema projektu arhitekte Svetozara Ivačkovića u neovizantijskom stilu. Po uzoru na kasnovizantijske gradevine, crkva je krstoobrazne osnove, sa kupolom monumentalne veličine, koja dominira i visokim zvonikom koji je sa crkvom povezan pasarelom. Ikone za ikonostas, koji se harmonično uklopio u arhitekturu unutrašnjeg prostora, slikao je Uroš Predić od 1906. do 1911. godine u duhu akademskog realizma, poušavajući da uobičajenu ikonografsku šemu tretira savremenim izrazom.

Rimokatolička crkva Svetog Karla Boromejskog

Rimokatolička crkva i konvikt, podignuti 1758/59. godine, prikazani su na karti Pančeva iz 1761. godine i tada su predstavljali nukleus od koga se razvijao centar grada sa javnim zgradama, kasarnama i ostalim građevinama. Godine 1858. uz crkvu bazilikalne osnove dozidan je toranj. Glavna oltarska pala sa Karlom Boromejskim donesena je 1804. godine iz Beča. To je jedino mesto gde se danas mogu čuti orgulje u Pančevu.

Crkva Svete Ane – Vajfertova kapela

Crkvu-kapelu Svete Ane podigao je pančevački industrijalac Đorđe Vajfert 1923. godine kao porodičnu zadužbinu. Ova jednobrodna građevina, nepravilne osnove, sa naglašenim oltarskim prostorom i zvonikom kvadratne osnove, sagrađena je u duhu secesije. Prozori i rozete zastakljeni su tehnikom vitraža.

Evangelistička crkva

Evangelistička verska opština osnovana je 1840. godine u Pančevu, a njen osnivač je bio Franjo Kverfeld, građevinar i preduzimac. Evangelistička crkva i parohijski dom, koji čine jednu celinu, sazidani su 1905. godine po planovima arhitekata Franje Sabolča i Julija Papa. Osnova crkve je krstoobrazna, sa oltarom i zvonikom pravougaone osnove na dva sprata. Fasada crkve obrađena je opekom.

U naselju Vojlovica postoji Evangelistička crkva sazidana 1901. godine i Reformatorska crkva, koja potiče iz 1902. godine.

Dolovo ima dve srpske pravoslavne crkve: Crkva prenosa moštiju Svetog Nikole - Velika (Donja) crkva i Crkva prenosa moštiju Svetog Nikole - Mala (Gornja) crkva, koje su zbog svojih umetničkih i arhitektonskih vrednosti proglašene za spomenike kulture od velikog značaja.

Industrijsko nasleđe

PANČEVO ... TRADICIJA DOBROG POSLOVANJA

Pančevo je oduvek bio industrijski centar regiona, pa ne čudi što na svojoj teritoriji ima bogato industrijsko nasleđe koje je svedok ove tradicije.

U centru Pančeva nalazi se najstarija industrijska zgrada u Vojvodini – pivara – iz 1722. godine. Industrijsko nasleđe obuhvata objekte, spomenike kulture koji su imali privrednu namenu, a najznačajniji među njima su: svetionici na ušću Tamiša u Dunav, kompleks Vajfertove pivare, Crveni magacin, Provijant magacin, železnička stanica „Tamiš”, vodotoranj, Svilara, kompleks mлина na jabučkom putu, parni mlin. Objekti koji svedoče o bogatom industrijskom nasleđu grupisani su uz tok Tamiša koji je u davna vremena bio glavni način transporta i robne razmene.

Grad Pančevo ima dugu tradiciju privrede i zanatstva koje se prvi put pominje pre više od 850 godina. Mnoge poslovne zajednice imaju dugu tradiciju, kao što su Udruženje zanatlija, osnovano pre 215 godina, ili najstarija pivara u ovom delu Evrope, osnovana još daleke 1722. godine. Krajem 19. veka izgrađena je, prva na ovim prostorima, fabrika za mokru preradu kukuruza, danas poznata kao Skrobara. Na samom početku 20. veka počela je da radi i fabrika pamučnog prediva. Pančevo je od 1905. godine i sajamski grad, a najpoznatiji guverner Narodne banke Srbije bio je Đorđe Vajfert iz Pančeva.

Drugi talas industrijalizacije Pančeva je period između dva svetska rata, kada su izgrađene fabrike za proizvodnju stakla, aviona, pamuka i nameštaja. Za Pančeve su posebno bile značajne Fabrika sijalica „Tesla” (1931), Fabrika ravnog stakla (1932) i Fabrika aviona „Utva” (1937).

Treći i najznačajniji talas razvoja industrije Pančeva (praćen zanemarenim tretmanom poljoprivrede) bio je zastupljen tokom šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog veka, kada dolazi do izgradnje velikih industrijskih postrojenja (pre svega se misli na tri velike fabrike: Rafineriju, „Azotaru” i „Petrohemiju”) u tzv. južnoj industrijskoj zoni grada.

Takođe je došlo do značajne modernizacije postojećih fabrika kroz izgradnju dodatnih kapaciteta i/ili uvođenje novih tehnologija (slučaj kod staklare i pivare). Tokom osamdesetih godina napravljene su fabrike metalorskog kompleksa i nekoliko postrojenja za preradu hrane.

Prvi veći udar industrija u Pančevu je doživela uvođenjem ekonomskog embarga početkom 90-ih godina prošlog veka kada su izvozno orijentisana preduzeća pretrpela velike štete, a najznačajnije je to što je izgubljen korak u razvoju, jer su se u to vreme u zemljama u okruženju, u procesu tranzicije sa značajnim učešćem stranog kapitala, razvijali slični proizvodni kapaciteti sa modernijom tehnologijom, te se po ukidanju embarga pored nedostatka obrtnog kapitala pojavio i nedostatak tržišta.

U periodu tranzicije, koja u Pančevu još nije završena, nestali su veliki privredni kolektivi pre svega u oblasti metalske, metaloprerađivačke industrije, prerade nemetalra, tekstilne industrije, kože i obuće,drvne industrije. U toku tranzicije, na bazi industrijske tradicije u Pančevu, formiran je značajan broj preduzeća – privrednih društava u domenu srednjih, malih i mikro privrednih subjekata.

Industrija Pančeva bez obzira na sve teškoće kroz koje je prošla i dalje ima perspektivu razvoja pre svega zahvaljujući geo-strateškom položaju - blizini Beograda, mogućnostima Dunava kao glavne transferzale Evropske Unije, tradiciji proizvodnje i velikom broju kvalifikovanih radnika.

Đorđe Vajfert (1850-1937)

LOKALNA SAMOUPRAVA

Pančevu je dobilo status grada 29. 12. 2007. godine, odnosno stupanjem na snagu Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srbije, a lokalnu samoupravu čine Skupština grada Pančeva, gradonačelnik, Gradsko veće i Gradska uprava. Skupština grada Pančeva ima 70 odbornika.

Gradska vlast na više načina pokazuje svoju dostupnost i trudi se da vodi grad u saradnji i po meri svojih sugrađana. Gostovanje predstavnika grada u lokalnim medijima, učešće na tribinama i sastanci sa grupama građana ili pojedincima jesu prilika da se razmene informacije i način da se bolje sagledaju potrebe Pančevaca i Pančevki. Građani svoje probleme prijavljuju putem podnesaka koji se mogu popuniti i predati u Uslužnom centru i očekivati odgovor u najkraćem mogućem roku. Na internet prezentaciji grada nalaze se i i-mejl adrese gradonačelnika, zamenika gradonačelnika i svih članova Gradskog veća putem kojih građani mogu komunicirati sa njima o pitanjima iz njihove nadležnosti. Savremenim tehnološkim rešenjima Grad je na više načina unapredio svoj rad. Uvedene su i elektronske sednice Gradskog veća, što je doprinelo efikasnijem radu ovog gradskog tela.

Gradonačelnik

PAVLE RADANOV je rođen u Pančevu 6. maja 1973. godine.

Potiče iz stare pančevačke građanske porodice. Osnovnu školu i Gimnaziju "Uroš Predić" pohađao je u Pančevu. Po struci je diplomirani ekonomista - master, odbranio je master rad pod naslovom "Lokalna samouprava i funkcionisanje komunalnih preduzeća u Pančevu". Doktorske akademske studije upisao je 2009. i trenutno je na trećoj godini.

Ima 20 godina ravnog staža. Pet i po godina se bavio privatnim biznisom koji je obuhvatao različite delatnosti. Od juna 1998. godine je radio u JKP-u "Vodovod i kanalizacija", a u junu 2007. je prešao u Sekretarijat za inspekcijske poslove Opštinske uprave.

Bio je zaposlen u izdavačko-edukativnom centru "Markplanetak". Saradnik je beogradskog časopisa "Profit magazin" od februara 2010. Odbornik je u Skupštini grada Pančeva od 2012. Od avgusta iste godine do stupanja na dužnost gradonačelnika radio je u JKP-u "Zelenilo" kao zamenik direktora.

Objavio je preko 30 naučnih radova i tekstova, uglavnom iz oblasti ekonomije. Napravio je i rodoslov svoje porodice, u kome je naveden i njegov prvi poznati predak iz 1725. godine, a porodično stablo broji oko 900 osoba.

Član je Srpske napredne stranke od 2008. godine.

Oženjen je i ima dvoje dece.

Gradsko veće

• Jelena Batinić	privreda, privatno preduzetništvo i investicije
• Predrag Živković	finansije
• Suzana Jovanović	rad, zapošljavanje i socijalna politika
• Predrag Patić	stambeno-komunalni poslovi
• Vladimir Delja	zaštita životne sredine i održivi razvoj
• Maja Svirčević-Prekić	poljoprivreda, selo i ruralni razvoj
• Aleksandar Farkaš	sport
• Nikola Damjanović	omladina
• Jasmina Večanski	kultura i informisanje
• Dr Milan Trifunović	zdravstvo
• Miodrag Radojković	obrazovanje

Saveti

Pored ostalih tela koja doprinose poboljšanju socioekonomске situacije u gradu, posebno ističemo tri saveta: Ekonomski savet, Savet za zapošljavanje i Savet za socijalno-ekonomска pitanja.

Ekonomski savet grada Pančeva je stalno stručno i savetodavno radno telo, čiji su osnovni zadaci da:

- inicira izradu razvojnih strategija i projekata, prati, podstiče i procenjuje realizacije razvojnih strateških planova,
- razvija mehanizme komunikacije i protoka informacija u cilju otvaranja grada prema domaćim i stranim investitorima i da kontinuirano prati situacije izazvane ekonomskom krizom.

Savet za zapošljavanje grada Pančeva je osnovan u maju 2009. godine, sa zadatkom da daje mišljenja i preporuke nadležnim organima u vezi sa:

- donošenjem programa zapošljavanja, organizovanjem javnih radova i radnim angažovanjem nezaposlenih u izvođenju javnih radova,
- dodatnim obrazovanjem i obukom i drugim pitanjima od interesa za zapošljavanje.

U cilju uspostavljanja socijalnog dijaloga između Pančeva i Saveza samostalnih sindikata grada Pančeva i opština, kao socijalnih partnera, i njihovog aktivnog uključivanja u proces rešavanja ekonomskih i socijalnih pitanja od značaja za grad, osnovan je **Savet za socijalno-ekonomска pitanja**.

Neki od zadataka ovog saveta su:

- razmena mišljenja i informacija i postizanje saglasnosti oko bitnih socijalno-ekonomskih pitanja koja spadaju u delokrug lokalne zajednice,
- aktivno učešće u mirnom rešavanju industrijskih i socijalnih konflikata i praćenje stanja, uočavanje problema iz delokruga rada Saveta i davanje predloga, mišljenja i pokretanje inicijativa pred nadležnim republičkim i drugim organima za njihovo rešavanje.

Javni pozivi za podsticanje i unapređenje zapošljavanja

Javni poziv za dodelu subvencija za samozapošljavanje

Javni poziv za dodelu subvencije za samozapošljavanje namenjen je nezaposlenim licima koja su na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje, za otvaranje radnje, privrednog društva ili drugog oblika organizovanja. Subvencija se

odnosi na jednokratni novčani iznos koji obezbeđuje grad Pančevu u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje. Dobitnici subvencije imaju obavezu da obavljaju novoregistrovanu delatnost na teritoriji Grada Pančeva, u trajanju od najmanje 12 meseci, počev od dana otpočinjanja obavljanja delatnosti.

Javni poziv za dodelu subvencija za otvaranje novih radnih mesta (Novo zapošljavanje)

Javni poziv za dodelu subvencije za otvaranje novih radnih mesta namenjen je poslodavcima koji će zaposliti lica koja su na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje i imaju prebivalište na teritoriji grada Pančeva. Lica se zapošljavaju na neodređeno vreme sa punim radnim vremenom. Sredstva za subvencije obezbeđuje grad Pančevo u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje.

Javni poziv za organizovanje sprovođenja javnih radova

Javni poziv za organizovanje sprovođenja javnih radova namenjen je poslodavcima za sprovođenje aktivnosti koje su od javnog interesa za lokalnu zajednicu. Ova mera aktivne politike zapošljavanja podrazumeva zapošljavanje teže zapošljivih kategorija nezaposlenih lica, koja se nalaze na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje.

Sredstva namenjena za organizovanje javnih radova obezbeđuje grad Pančevo i koriste se za zarade lica uključenih u javne radove, za naknadu troškova dolaska i odlaska sa rada i za troškove sprovođenja javnih radova. Maksimalna dužina trajanja javnog rada je 6 meseci.

Javni poziv zainteresovanim za učešće u realizaciji mere aktivne politike zapošljavanja „Stručne prakse 2012“

Javni poziv zainteresovanim za učešće u realizaciji mere aktivne politike zapošljavanja „Stručne prakse 2012“ omogućava stručno ospobljavanje nezaposlenih lica za samostalan rad u struci, bez zasnivanja radnog odnosa. Na javni poziv se mogu javiti poslodavci koji redovno izmiruju obaveze po osnovu poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje zaposlenih, imaju kadrovske i druge kapacitete za stručnu praksu lica i imaju sedište na teritoriji grada Pančeva. Grad Pančevo obezbeđuje

sredstva za mesečnu novčanu pomoć licima za vreme obavljanja stručne prakse. Trajanje stručne prakse određeno je visinom stručne spreme lica.

Javni poziv studentima za učešće u programu „Studentske prakse“ (Zimske studentske prakse i Letnje studentske prakse)

Javni poziv je namenjen studentima (osnovnih, master i doktorskih studija) i apsolventima na fakultetima i visokim strukovnim školama koji žive na teritoriji grada Pančeva, i podrazumeva obavljanje studentske prakse kod poslodavca u najdužem trajanju od dva meseca (u letnjem ili zimskom periodu). Grad Pančevo obezbeđuje novčanu pomoć studenatima za vreme trajanja prakse. Studenti koji su učesnici programa biraju se putem javnog poziva u saradnji sa poslodavcima.

Sajam zapošljavanja

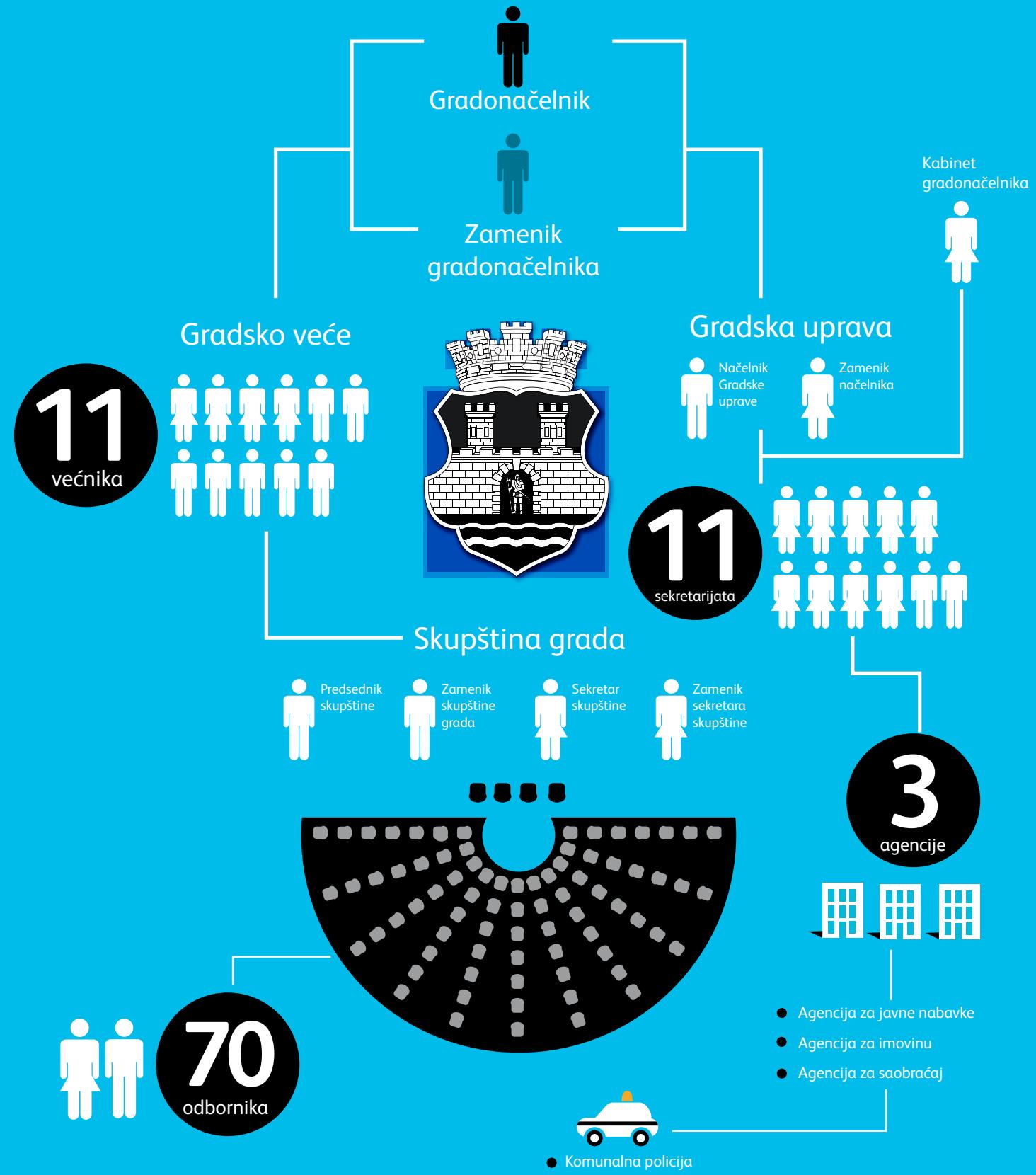
Sajam zapošljavanja ima za cilj da poveća vidljivost programa i mera koji su planirani lokalnim akcionim planom za zapošljavanje, a radi njihove uspešnije realizacije. Sajam okuplja nezaposlena lica, poslodavce, studente, predstavnike udruženja građana i lokalne samouprave, i omogućava direktni kontakt svih zainteresovanih strana. Grad Pančevo organizuje sajmove zapošljavanja u saradnji sa NSZ.

Javni poziv zainteresovanim za učešće u programu za podsticanje zapošljavanja žena „Mentorske obuke“

Javni poziv zainteresovanim za učešće u programu za podsticanje zapošljavanja žena „Mentorske obuke“ namenjen je nezaposlenim ženama do 40 godina starosti sa prebivalištem na teritoriji grada Pančeva, koje nemaju radno iskustvo u struci i nisu ranije koristile programe NSZ („Stručna praksa“ i „Prva šansa“). Program omogućava radnu praksu kod poslodavca u trajanju od tri meseca i novčanu pomoć za vreme trajanja prakse.

Infografika 04

Struktura gradske vlasti

Gradska uprava

Grad Pančeva je teritorijalna jedinica u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu (Gradska uprava grada Pančeva) i koja obuhvata Pančeve i devet naseljenih mesta.

Statut grada Pančeva je osnovni pravni akt i donosi ga Skupština grada Pančeva. Skupština, kao najviši organ, donosi i druge važne odluke kao su budžet i završni račun, visina lokalnih taksi, programi razvoja, prostorni i urbanistički planovi, i druge akte kojim se uređuju aktivnosti u Pančevu.

Izvršni organi Grada su: gradonačelnik (koga bira Skupština iz redova odbornika), Gradsko veće, kojim predsedava gradonačelnik, i Gradska uprava grada Pančeva sa načelnikom na čelu.

Gradska uprava grada Pančeva u svojoj strukturi ima:

11 SEKRETARIJATA

- Sekretariat za **opštu upravu**
- Sekretariat za **skupštinske poslove, poslove gradonačelnika i Gradskog veća**
- Sekretariat za **javne službe i socijalna pitanja**
- Sekretariat za **finansije**
- Sekretariat za **zaštitu životne sredine**
- Sekretariat za **urbanizam, građevinske i stambeno-komunalne poslove**
- Sekretariat za **privredu i ekonomski razvoj**
- Sekretariat za **inspekcijske poslove**
- Sekretariat za **poresku administraciju**
- Služba za **zajedničke poslove**
- Sekretariat za **poljoprivredu, selo i ruralni razvoj**

3 AGENCIJE

- Agencija za **javne nabavke**
- Agencija za **saobraćaj**
- Agencija za **imovinu**
- komunalnu policiju i kabinet gradonačelnika

Osnovni zadatak ovih službi je da obavljaju stručne i administrativne poslove za organe Grada i druge poverene poslove kao što su: izdavanje građevinskih dozvola, podrška privrednim aktivnostima, ostvarenje socijalnih prava građana, briga o mladima, podsticanje aktivnosti iz oblasti zdravstva, obrazovanja, kulture, informisanja, sporta i druge poslove.

Grad Pančeva nastoji da stalno unapređuje administraciju i da što bolje zadovoljava potrebe građana. U skladu sa savremenim tendencijama sprovedeno je i sprovodi se nekoliko projekata koji imaju za cilj modernizaciju rada.

ГРАДСКИ УСЛУЖНИ ЦЕНТАР

ГРАД ПАНЧЕВО

Gradski uslužni centar

Puštanjem u rad Gradskog uslužnog centra Pančeva 2008. godine Gradska uprava je omogućila građanima i pravnim licima da svoje potrebe ostvaruju na kvalitetniji, efikasniji i savremeniji način.

U renoviranom i tehnički moderno opremljenom prostoru 30 zaposlenih na 22 uslužna mesta svakodnevno:

- izdaju osnovna dokumenta
- primaju podneske
- overavaju dokumenta
- pružaju informacije o inspekcijskom nadzoru
- omogućavaju isplatu dečijeg dodatka, djačkih i studentskih stipendija
- obavljaju druge administrativne poslove u nadležnosti grada.

Gradski uslužni centar otvoren je svakog radnog dana od **8 do 15 sati**, a sredom radi i po podne do **19 sati**. Uslužni centar je prilagođen osobama sa otežanim kretanjem, slepim i slabovidim licima i tako promoviše jednake mogućnosti u ostvarivanju prava za sve sugrađane i sugrađanke.

Internet prezentacija grada Pančeva

Internet prezentacija grada Pančeva predstavlja zvaničnu prezentaciju grada Pančeva ali ima i ulogu elektronskog servisa Gradske uprave. U okviru prezentacije dostupne su osnovne informacije o istoriji grada, geografskim i demografskim karakteristikama, privredi, kulturi, mladima itd.

Na prezentaciji postoje poglavlja koja sadrže informacije o sekretarijatima i drugim organizacionim jedinicama, gde su građanima dostupne informacije o nadležnostima, načinima ostvarivanja prava i obaveza, kao i mogućnost preuzimanja različitih formulara i obrazaca. Na prezentaciji se redovno objavljaju informacije u vezi sa radom Gradske uprave, kao i najave događaja koje organizuje Grad Pančovo. U odeljku „Pres centar“ nalazi se spisak medija u Pančevu, saopštenja i foto-arhiva sa najznačajnijih događaja.

Takođe, na ovoj prezentaciji zainteresovani građani mogu pronaći sve potrebne informacije o projektima i konkursima koje raspisuje Grad Pančovo, ali i linkove za aktuelne domaće i strane konkurse.

SISTEM 48 – Najbrži put do rešenja komunalnih problema

Sistem 48 grada Pančeva pruža mogućnost građanima da ukažu na postojanje bilo kakvog problema iz domena komunalnih nadležnosti telefonskim pozivom, sms porukom, popunjavanjem web formulara na sajtu grada Pančeva ili lično - direktnim odlaskom na šalter br. 10 u Gradsrom uslužnom centru.

Centar/operator prosleđuje predstavke građana predstavniku nadležnog resora, odnosno javnog ili javno komunalnog preduzeća. **U roku od 48 sati** građaninu se istim načinom komunikacije koji je koristio za obraćanje (osim ličnog dolaska) upućuje odgovor o tome u kakvom je statusu problem na koji se žali, tj. da li je već otklonjen ili se radi na tome.

Objedinjujući rad svih javnih preduzeća na teritoriji grada Pančeva Sistem 48 omogućava rešavanje problema i zahteva građana, raspola-ganje sredstvima na nov, moderan i funkcionalan način zasnovan isključivo na tehničkim podacima i činjenicama.

www.pancevo.rs/sistem48
SMS 065/866-25-00
Tel: 013/308-948
Šalter br. 10 u Gradsrom uslužnom centru

Facebook profil grada

<http://www.facebook.com/pancevograd>

Na zvaničnom profilu Pančeva na društvenoj mreži Fejsbuk možete dobiti pozive za događaje u čijoj organizaciji učestvuje Gradska uprava. Pored toga, na ovom mestu nači ćete fotografije sa najzanimljivijih događaja i saznati kako ostali mediji izveštavaju o radu Gradske uprave. Posebna pažnja se posvećuje predstavljanju kulturnih i sportskih događaja u našem gradu.

Geografski informacioni sistem

<http://gis.pancevo.rs/gpPancevo/>

Geografski informacioni sistem (GIS) predstavlja savremeni način čuvanja i prikazivanja podataka koji su prostorno raspoređeni. GIS Pančeva treba da svim zainteresovanim građanima, potencijalnim investitorima i zaposlenima u javnim i javno-komunalnim preduzećima omogući da putem interneta na jednostavan način dođu do podataka o planskim dokumentima Pančeva, parcelama, uslovima izgradnje, infrastrukturni i drugim podacima. GIS redovno ažuriraju zaposleni u nadležnim preduzećima a, pored planova, omogućiće kvalitetnije upravljanje razvojem grada kroz pouzdanije statističke podatke i druge neophodne analize od značaja za grad. Grad će u narednom periodu, pored kvalitetnije evidencije postojećeg stanja i uslova gradnje u okviru GIS-a, razviti i alate koji se odnose na poresku evidenciju, evidenciju naplate računa i evidenciju stanovništva.

Grad Pančeve je od aprila 2011. do aprila 2012. godine realizovao projekat "Unapređenje GIS-a u Pančevu". Partner na projektu vrednom nešto više od 150 hiljada evra bio je grad Šabac, a sredstva za realizaciju obezbedila je Evropska unija u okviru programa Exchange 3. U najvažnije rezultate projekta ubraja se povećanje nivoa znanja zaposlenih zaduženih za održavanje sistema i ažuriranje podataka; unapređenje tehničkih i prostornih kapaciteta za obuke i rad; uspostavljanje procedure neophodne za razvoj i redovno ažuriranje GIS-a; uspostavljanje ekološke baze podataka u GIS-u; povećanje stepena informisanoosti i znanja različitih korisnika GIS aplikacija.

Konkursi Grada Pančeva

Grad Pančevu raspisivanjem javnih konkursa u različitim oblastima primenjuje princip demokratičnosti i ostvaruje pravo na jednakе mogućnosti prema budžetskim izvorima finansiranja. Pomenuti mehanizam jača ulogu civilnog sektora, ustanova, pojedinaca i podstiče partnerstvo među njima uključujući i privatni sektor.

Konkursi se raspisuju svake godine, ima ih preko deset i primer su dobre prakse funkcionisanja Gradske uprave, jer se na transparentan način troše sredstva poreskih obveznika, a rezultati projektnih aktivnosti utiču na unapređenje kvaliteta življenja u lokalnoj zajednici.

Najznačajniji konkursi se odnose na sledeće oblasti:

- konkurs za su/finansiranje projekata u oblasti socijalne zaštite u podsticanju vaninstitucionalnih mera u ovoj oblasti;
- konkurs u oblasti kulture omogućava pre svega udruženjima, neformalnim grupama, umetnicima i drugim stvaraocima da realizuju projektne ideje u različitim segmentima kulturnog i umetničkog delovanja u skladu sa usvojenom strategijom;
- konkurs za su/finansiranje projekata/programa u oblasti sporta omogućava kontinuirani sistemski pristup u razvoju sporta, kao i afirmaciju sportskih klubova i prioritetnih sportskih disciplina u skladu sa usvojenom strategijom;
- konkurs za realizaciju Akcionog plana brige o mladima pruža podršku omladinskim organizacijama, neformalnim grupama i mlađim pojedincima u rešavanju problema i zadovoljavanju potreba mlađih u različitim oblastima na lokalnom nivou, a u skladu sa strategijom;
- javni poziv za dodelu jednokratnih pomoći najboljim studentima za postignute rezultate u vidu novčane nagrade za studente završnih godina (sa prosekom iznad 9,00) na fakultetima i univerzitetima čiji je osnivač Republika Srbija;
- javni poziv studentima za učešće u Programu saradnje Grada Pančeva i Britanskog saveta
- konkurs za finansiranje programa/projekata u oblasti pružanja podrške i osnaživanja udruženja građana je mehanizam kojim se jača aktivizam civilnog sektora;
- konkurs za realizaciju Lokalnog akcionog plana Saveta za zapošljavanje grada Pančeva je mehanizam putem kojeg se povećava zaposlenost građana/ki kroz različite programe (volunteerska praksa, program stručnog usavršavanja mlađih osoba sa invaliditetom);
- oglas za izbor korisnika za dodelu pomoći u građevinskom materijalu za rešavanje stambenih pitanja izbeglih i raseljenih lica na teritoriji grada Pančeva;
- oglas za izbor korisnika za dodelu novčane pomoći za ekonomsko osnaživanje i osamostaljivanje porodica izbeglih i interna raseljenih lica u saradnji sa resornim ministarstvima, čime se unapre-

Bratimljeni gradovi

đuje kvalitet života izbeglih i raseljenih lica.

Grad Pančevu neguje višedecenijsku međunarodnu saradnju, posebno u oblasti kulture, sporta, privrede i zaštite životne sredine. U cilju unapređenja ovakve saradnje do sada je potpisano 14 povelja o bratimljenu i to sa sledećim gradovima: Bonjhad, Provincija Ravena, Voskresensk, Kumanovo, Zanštat, Bulonj-Bijankur, Mrkonjić Grad, Rešica, Prijedor,

Neapoli, Stavropoli, Bela Slatina, Stupino i Mihalovce.

U poslednjih nekoliko godina Pančevu najintenzivniju i kontinuiranu saradnju ostvaruje sa Provincijom Ravena, u okviru koje kao najznačajnije možemo izdvojiti podršku izgradnji i održavanje gradskog sistema za monitoring kvaliteta vazduha, učešće u projektu rekonstrukcije Narodne baštice (izgradnja trim-staze i jednog dečijeg igrališta), a u toku je realizacija dva projekta: rekultuvacija stočnog groblja i Festival eko-loškog filma.

Pored navedenog, Provincija Ravena obezbedila je nekoliko programa edukacije za stručnjake iz oblasti zaštite životne sredine u Pančevu i Italiji. Slični progra-

Druge aktivnosti koje se održavaju u prostorijama gradske kuće

Gradska uprava je često domaćin i organizator različitih događaja čiji je cilj promovisanje razvojnih potencijala grada Pančeva u različitim oblastima delovanja. Prostori u okviru gradske kuće su mesta dijaloga različitih subjekata koji putem tribina, okruglih stolova, prezentacija i izložbi doprinose modernizaciji Gradske uprave i većoj uključenosti građana i građanki u život lokalne zajednice.

Radi unapređenja uslova za prikazivanje ovakvih sadržaja Grad Pančevu je tokom 2010. godine, u saradnji sa Pokrajinskim sekretarijatom za lokalnu samoupravu i međuopštinsku saradnju, infrastrukturno i programski revitalizovao hol Gradske uprave, koji je sada moderan multimedijalni prostor pogodan za diverzifikovane sadržaje.

Infrastruktura

SAOBRĀJNA INFRASTRUKTURA

Pančevo ima izvanredan geostrateški položaj u jugoistočnoj Evropi. U njegovoј neposrednoј blizini se nalaze: glavni grad Republike Srbije – Beograd (18 km); Koridor 10; Dunavska transverzala (Koridor 7); državni put prvog reda 1.9 (E-70): Beograd–Pančevo–Vršac–Rumunija; međunarodni aerodrom „Nikola Tesla” (40 km).

	Pančevac	Indija	Vršac	Obrenovac	Zrenjanin	Subotica	Loznica	Šabac
koridor 10	18	4	86	30	74	11	154	26
koridor 7	0	10	66	37	50	73	154	87
aerodrom	40	47	104	32	90	189	122	68
luka	0	31	66	37	50	73	57	0

Udaljenost u km

Dunavska transverzala, odnosno **koridor 7**, obuhvata oko 600 kilometara obale Dunava. Ona je sastavni deo toka: **Severno more – Rajna – Majna – Dunav – Crno more** i dalje ka istoku.

Koridor 10 se pruža duž međunarodnih autoputeva E-75 i E-70 i spaja zapad i istok. On se proteže od Salcburga i ide preko Ljubljane, Zagreba, Beograda, Niša, Skoplja do Soluna, sa kracima od Horgoša do Beograda i od Niša do Dimitrovgrada. Dužina koridora 10 u Srbiji je 800 kilometara.

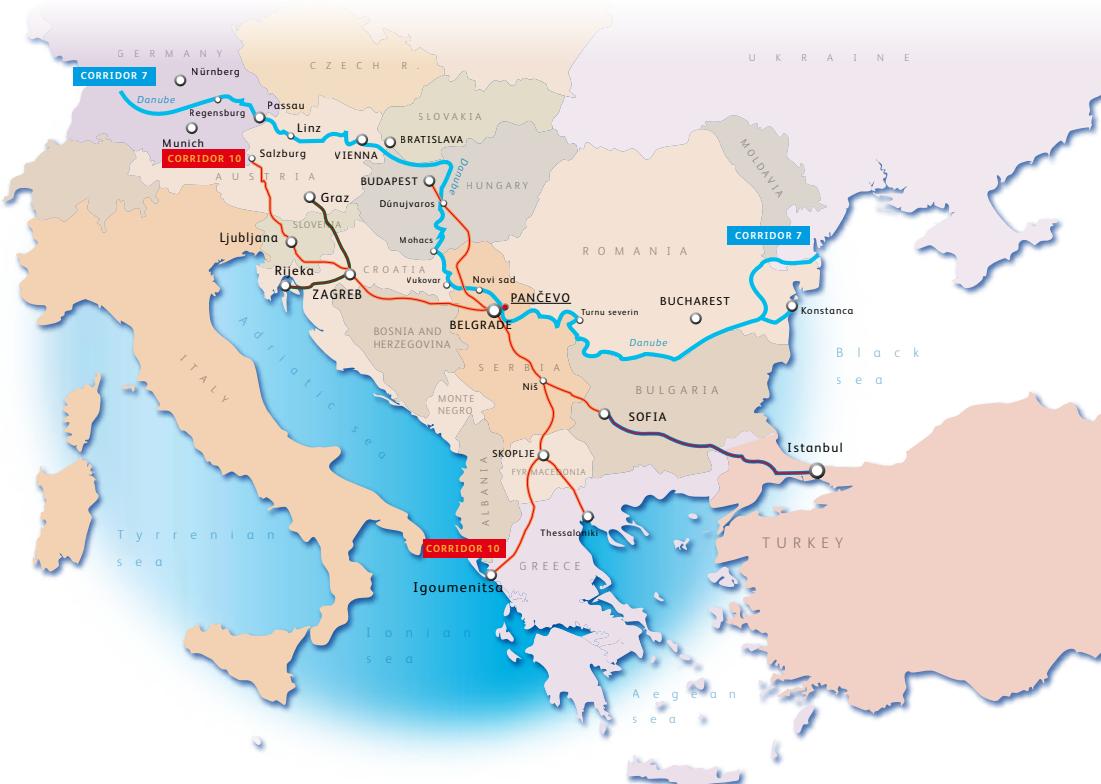
Pančevac je povoljno locirano u odnosu na glavne transportno-komunikacione centre:

Aerodrom – najbliži aerodrom u Srbiji je međunarodni aerodrom „Nikola Tesla“ u Surčinu;

Luka – Pančevac ima aktivne luke na svojoj teritoriji. Pančevačka luka je najuzvodnija luka u koju mogu pristajati rečno-morski brodovi bruto nosivosti do 5000 tona, pri svakom vodostaju;

Železnica – saobraćaj železničkom prugom obavlja se u sledećim pravcima:

Beograd – Pančevac – Vršac – Bukurešt (Rumunija) – Konstanca (sa krakom koji se odvaja prema Ukrajini) i Pančevac–Zrenjanin–Kikinda.

Drumski saobraćaj

Teritorija Pančeva pokrivena je mrežom puteva u ukupnoj dužini od 147 km.

Svi državni putevi prvog reda i lokalni putevi su sa savremenom podlogom.

Grad Pančevu u ukupnoj mreži puteva Južnobanatskog okruga učestvuje sa 16,53 %. Posebno treba istaći da Pančevu predstavlja „kapiju“ na putnom pravcu sever i jug Banata, odnosno vezu sa ostatom Srbije.

Postoji razgranata mreža puteva koji Pančevu povezuju sa mnogim gradovima i naseljima:

1. državni put prvog reda 1.9 (**E-70**): Beograd–Pančev–Vršac–Rumunija;
2. državni put prvog reda 24: Kovin–Pančev–Kovačica;
3. mreža lokalnih puteva, dužine 147 km, koji povezuju naseljena mesta i grad Pančevu.

Železnički saobraćaj

Kao i u drumskom, i u železničkom saobraćaju Pančevu predstavlja važno čvorište koje povezuje glavni grad sa istočnim delom Banata, odnosno sever i jug Banata.

Pančevu je u neposrednoj blizini pruge Beograd–Bar.

Beograd–Pančev–Vršac–Rumunija (na istoku)

Pančev–Zrenjanin–Kikinda (na severu)

veza u Beogradu za Bar.

Vazdušni saobraćaj

Pančevo je svega 40 km udaljeno od međunarodnog aerodroma „Nikola Tesla” u Beogradu.

U severnom delu naseljenog mesta Pančevo nalazi se Sportski aerodrom „Pančevo” u sklopu fabričkog kompleksa vazduhoplovne industrije „Utva Pančevo”. Dužina travnate piste je oko 900 m, a širina 60 m. Aerodrom ima betonsku stajanku dužine 100 m i toranj za kontrolu leta.

Vodni saobraćaj

Pošto se Pančevo nalazi na ušću Tamiša u Dunav, ono je okruženo značajnim vodnim potencijalima:

- lučki transport (Luka „Dunav”);
- plovnost reke Tamiš, 2 km uzvodno;
- Dunavska transverzala (Koridor 7);
- Severno more – Rajna – Majna – Dunav – Crno more i dalje ka istoku.

S obzirom na to da je tok Dunava definisan kao Evropski koridor 7, u budućnosti treba računati sa značajnim porastom uloge vodnog transporta, ali prvenstveno u tranzitu. Ukupna dužina Dunava u Srbiji iznosi 588 km, u regionu Banata 148 km, a na teritoriji grada Pančeva oko 30 km. Razdaljina između Luke „Dunav” u Pančevu i pristaništa u Beogradu iznosi 10 km. Može se smatrati da su veliki deo Banata i opštine koje izlaze na Dunav potencijalno pogodni za uključivanje u mrežu plovnih puteva Evrope (kanal Rajna–Majna–Dunav).

Na levoj obali Dunava, na 1153. kilometru, nalazi se kompleks Luka „Dunav”. Izgrađena je i razvojna teritorija ove luke koja zauzima površinu od 240 ha. Ovaj kompleks ograničen je: rekom Dunav, plovnim kanalom hemijske industrije, železničkom prugom sa ranžirnom stanicom, međunarodnom saobraćajnicom E-70 i rekom Tamiš. Luka je bazenskog tipa, bazen je dugačak 1000 m i širok 210 m, površine 21 ha, a njegova dubina omogućava uplovljavanje rečno-morskih brodova do 5000 t pri najnižem vodostaju. Dužina vodne linije oko kompleksa luke, gde je moguće graditi vertikalni kej, iznosi 6500 m.

Javni prevoz

Gradski javni prevoz poveren je JKP-u „**Autotransport Pančevo**”, koje ima 79 autobusa. U samom Pančevu su svi delovi grada povezani sa osam autobuskih linija koje su aktivne od 5 do 22.30 sati. Od ovih linija, tri su produžene do okolnih sela i naselja: Starčeva, Jabuke, Kaćareva, Starog Tamiša i Banatskog Novog Sela. Polasci autobusa su na svakih 30 min. Ka svakom selu Pančeva organizovana je autobuska linija koja je aktivna od 3 do 00.00 sati. Autobusi u „saobraćajnim špicevima” polaze svakih 30, a van tog vremena svakih 60 minuta. Između Pančeva i Beograda su uspostavljene mnogobrojne autobuske linije, tako da polazaka ima gotovo svakih 15 minuta.

Dodatna obaveštenja možete dobiti putem telefona **(013) 2518-570, (013) 2510-445**.
Detaljnije informacije o redu vožnje se nalaze na internet strani www.jkpatppa.rs.

TAKSI udruženja

Gradski prevoz upotpunjuje rad pet registrovanih taksi udruženja, sa oko 98 zaposlenih.

Železnica

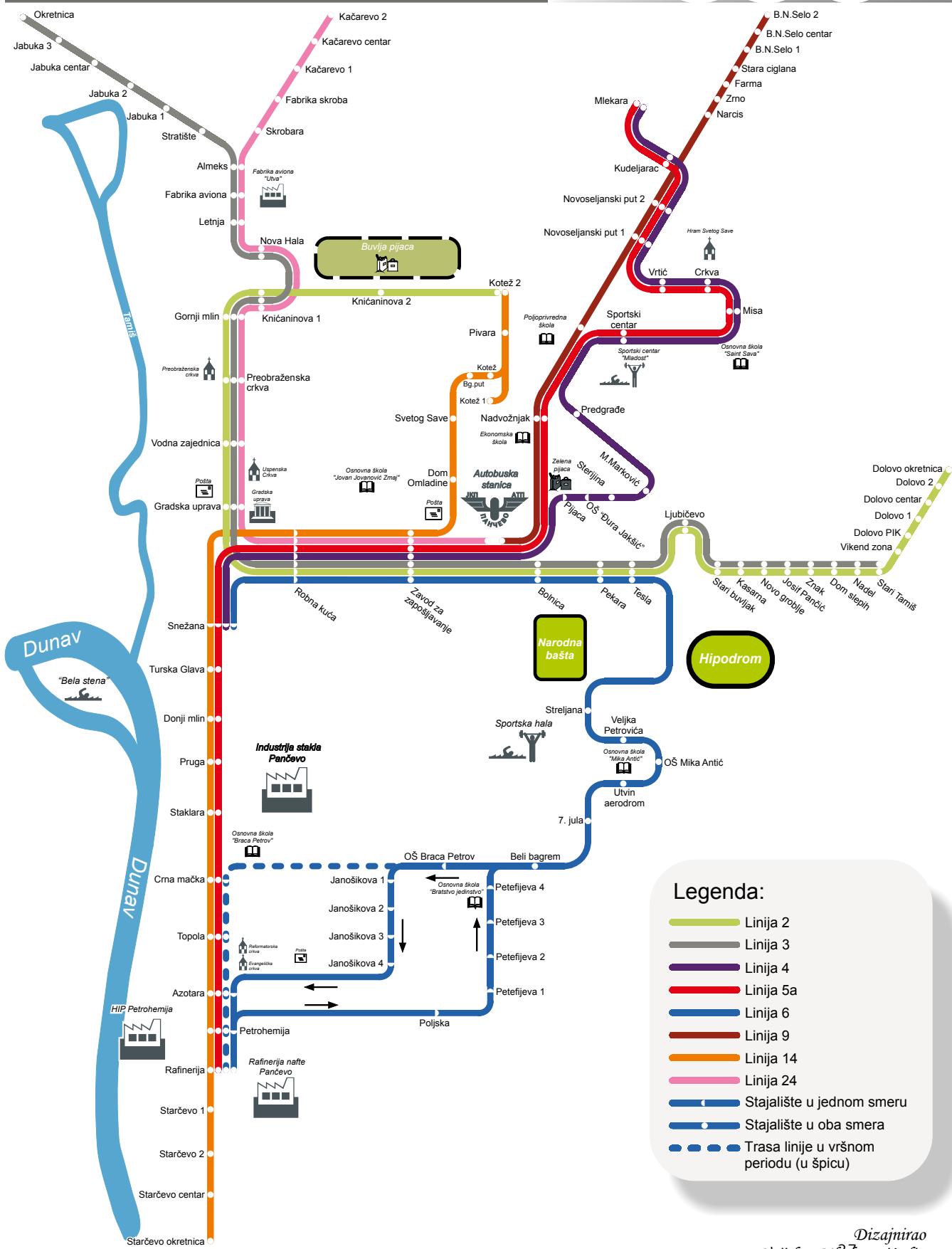
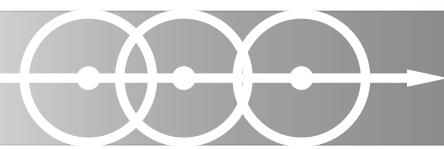
Pančevo je sa Beogradom povezano i gradskom železnicom Beograda – „beovozom”. U našem gradu „beovoz” staje na četiri stanice koje polukružno obuhvataju uži deo grada: Pančevo Vojlovica, Pančevo Strelište, Pančevo varoš i Pančevo glavna stanica.

Dodatne informacije potražite na www.zeleznicesrbije.com,
www.srbraill.rs/redvozne1/Beovoz.aspx.

MREŽA LINIJA GRADSKOG PREVOZA

Dizajnirao
Vojislav Mlađenović, dis

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Izgradnja i uređenje grada

Javno preduzeće „**Direkcija za izgradnju i uređenje Pančeva**“ bavi se uređenjem gradskog građevinskog zemljišta, izgradnjom i rekonstrukcijom objekata i instalacija, izgradnjom i održavanjem saobraćajnica i ostale putne mreže u gradu i naseljenim mestima, kao i zimskim održavanjem puteva, održavanjem gradskih komunalnih objekata, održavanjem javne rasvete u gradu, održavanjem poslovnog prostora i izgradnjom i održavanjem komunalnih objekata naseljenih mesta Pančeva, urbanističkim i prostornim planiranjem, izradom planske dokumentacije najviše kompleksnosti: prostornih planova grada – opštine, generalnih planova, generalnih planova regulacije, urbanističkih projekata i slično, koji su osnova razvoja grada i investicionog ulaganja, a doprinose artikulaciji i zadovoljavanju interesa i potreba građana, privredne i institucija u gradu.

Uslovi, saglasnosti

„Direkcija za izgradnju i uređenje Pančeva“ sprovodi postupak za:

- otuđenje ili davanje u zakup gradskog građevinskog zemljišta;
- zakup poslovnog prostora i kioska (putem javnog nadmetanja);
- zakup dela javne površine na kojoj se postavljaju letnje bašte, bilbordi, reklamne table, promotivni platoi, pokretne reklamne vitrine, rashladne vitrine, pokretna kolica za prodaju kokica i sl., postavljanje luna-parkova, cirkusa, tobogana, dečijih autića, prazničnih i reklamnih tezgi.

Informacije o postupcima iz nadležnosti JP „Direkcije Pančeva“ moguće je dobiti na internet prezentaciji ovog gradskog javnog preduzeća: www.direkcija.pancevo.rs ili putem telefona (013) 348-722 (centrala) i (013) 317-212 (urbanizam).

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Elektrovojvodina doo

НОВИ САД

Elektrodistribucija

„Elektrovojvodina Novi Sad – Elektrodistribucija Pančeva” bavi se distribucijom električne energije na teritoriji južnog Banata. Potrošači se električnom energijom napajaju iz postojećih devet transformatorskih stanica, 110 kV naponskog nivoa, koje su u vlasništvu „Elektrodistribucije”. Postoje četiri kategorije potrošača: 1. domaćinstva, 2. široka potrošnja, 3. potrošači na niskom naponu i 4. potrošači na visokom i srednjem naponu. „ED Pančeva” ima ukupno 135419 aktivnih potrošača: 121061 potrošač u kategoriji domaćinstva, 12596 potrošača u okviru široke potrošnje, 1568 potrošača na niskom naponu i 194 potrošača na visokom i srednjem naponu.

Na području Pančeva potrošači se napajaju električnom energijom iz pet transformatorskih stanica. Tri stanice su naponskog nivoa 110 kV i u vlasništvu su „Elektrodistribucije”. Ostale dve transformatorske stanice su naponskog nivoa 110 kV i 220 kV, nalaze se u južnoj industrijskoj zoni i u vlasništvu su samih potrošača. U Pančevu je aktivno 50010 potrošača u okviru domaćinstava, 6671 potrošač u kategoriji široke potrošnje, 830 potrošača na niskom naponu, a 97 na srednjem naponu.

Priklučenje na mrežu

Priklučenje objekata na distributivni elektroenergetski sistem odvija se prema odobrenju za priključenje, a koje se dobija na osnovu zahteva fizičkog ili pravnog lica, odnosno preduzetnika. Popunjeni zahtev, uz odgovarajuću dokumentaciju (dokaz o legalnosti objekta, dokaz o pravu svojine ili pravu korišćenja objekta, situacioni plan u razmeri 1:500, nacrtan na kopiji plana, uplaćena administrativna taksa) budući kupac podnosi „Elektrodistribuciji Pančeva”.

Sve potrebne informacije dostupne su na internet strani: www.elektrovojvodina.rs

Vodovod i kanalizacija

Javno komunalno preduzeće „**Vodovod i kanalizacija**” bavi se prikupljanjem sirove vode, preradom, distribucijom pijaće vode i održavanjem vodovodne mreže grada, prikupljanjem otpadnih voda i održavanjem kanalizacionog sistema.

Pančevci koriste jednu od najkvalitetnijih voda u Vojvodini. Voda se zahvata bunarima sa dubine od 40 metara i pumpama potiskuje u postrojenja za prečišćavanje vode. Koriste se podzemne vode aluviona Dunava. Ukupni kapacitet pančevačkih izvorišta iznosi 800l/s a prosečna godišnja proizvodnja iznosi 10.500.000 m³. Grad Pančevo je zajedno sa Starčevom, Omoljicom, Banatskim Brestovcem i Ivanovom pokriven sa oko 310 km vodovodne mreže prečnika od 80 do 800mm. Preko 31.000 domaćinstava, odnosno 98.000 stanovnika Pančeva koriste vodu gradskog vodovodnog sistema. Ostala naseljena mesta imaju zasebne sisteme za vodu, a povezivanjem sa gradskim vodovodom i ona će biti u mogućnosti da koriste kvalitetnu gradsku vodu.

Pančevo ima izgrađen separatni sistem kanalisanja vode i to za otpadnu i atmosfersku vodu. Kanalizacioni sistem otpadnih voda, koji je ukupne dužine 205 km, ima priključeno preko 10.000 objekata, odnosno 85 % stanovništva. Grad Pančevo nema postrojenje za preradu otpadnih voda. Urađena je Studija opravdanosti i Generalni projekat, koji su osnov za realizaciju ovog kapitalnog projekta. Kanalizacioni sistem atmosferskih voda dužine 45 km obuhvata 45 % gradskih ulica. Deo atmosferskih voda se odvodi i otvorenim kanalima.

Priklučenje na gradski sistem vodovoda i kanalizacije

Za priklučenje na vodovodnu i kanalizacionu mrežu grada Pančeva podnosi se zahtev JKP-u „Vodovod i kanalizacija” sa potrebnom dokumentacijom. Po izradi glavnog projekta priklučka na infrastrukturu vodovoda/kanalizacije, investitor prikuplja potrebne saglasnosti nadležnih institucija na osnovu kojih se dobija rešenje Gradske uprave za priklučenje objekta.

Za dodatne informacije posetite: www.vodovodpa.rs.

Upravljanje otpadom

Usluge sakupljanja, transporta i deponovanja komunalnog otpada, za potrebe fizičkih i pravnih lica na području Pančeva, obavlja **JKP „Higijena“ Pančevo**. U skladu sa zakonskim odredbama, ovo preduzeće uvodi sistem za izdvajanje reciklabilnih materijala i posebnih tokova otpada iz komunalnog otpada, pri čemu je neophodno da korisnici usluga na izvoru nastanka razvrstavaju komunalni otpad po komponentama. Sekundarne sirovine (PET ambalaža, plastika, folija, karton, papir, tetrapak, staklena ambalaža, limenke i dr.) odlažu se u namenske vreće i kontejnere. Posude za otpad korisnici usluga mogu da kupe u sedištu JKP „Higijena“ Pančevo, u ulici Cara Lazara broj 57.

JKP „Higijena“ Pančevo pruža fizičkim i pravnim licima i vanredne usluge čišćenja, sakupljanja, transporta i deponovanja komunalnog otpada, na osnovu posebnih ugovora i važećeg Cenovnika vanrednih usluga. Građevinski otpad JKP „Higijena“ odlaže na deponiju inertnog otpada, a otpad animalnog porekla u posebnoj hladnjači u okviru RJ „Zoohigijena“ do odvoženja u kafileriju.

Uputstvo za nove korisnike usluga

Da bi pravna lica koja koriste poslovni prostor postala korisnici usluga JKP „Higijena“ Pančevo, potrebno je da lično donesu sledeću dokumentaciju Službi reklamacija, u ulici Cara Lazara broj 57, radnim danima od 7 do 15 časova:

- Kopiju Rešenja o registraciji preduzeća
ili original Rešenja (na uvid) APR-a (prijava, odjava ili promena delatnosti)
- Kopiju Ugovora ili original Ugovora (na uvid)
o korišćenju poslovnog prostora (u svojstvu vlasnika ili zakupca poslovnog prostora).

Važeći cenovnici svih usluga dostupni su na internet prezentaciji preduzeća: www.jkphigijena.rs

Da bi fizička lica postala korisnici usluga JKP „Higijena“, kada postanu vlasnici objekta ili promene adresu stanovanja, potrebno je da Službi reklamacija lično donesu: kupoprodajni ugovor, ugovor o nasleđivanju ili odgovarajući dokument da je fizičko lice vlasnik objekta.

Uslovi i saglasnosti za graditelje

Investitor koji grade nove ili rekonstruišu postojeće objekte, treba da ispunе tehničke uslove za održavanje čistoće (tehničke uslove) JKP „Higijena“ da bi dobili rešenje o lokacijskoj dozvoli. Tehničke uslove izdaje Služba za razvoj i investicije u saradnji sa Službom komunalno-tehničkih poslova, a na osnovu dva primerka zahteva investitora i priloženog izvoda iz urbanističkog plana i kopije prve strane izvoda. Tehnički uslovi obavezuju investitora da zatraži saglasnost JKP „Higijena“ na Glavni građevinski projekat. Prilikom tehničkog prijema objekta obavezno je prisustvo ovlašćenog lica JKP „Higijena“ radi provere ispunjenosti tehničkih uslova.

Sve informacije mogu se dobiti na telefon: **013/327-000** radnim danima od 7 do 15 časova
ili posetite internet prezentaciju preduzeća: www.jkphigijena.rs

Uređenje javnih zelenih površina

JKP „Zelenilo” je osnovano prvenstveno radi efikasnijeg pružanja usluga održavanja javnih zelenih površina kao infrastrukturnog elementa urbane sredine. Osnovne delatnosti preduzeća su održavanje i izgradnja javnih zelenih površina, proizvodnja sadnog materijala, pružanje pogrebnih usluga, pružanje pijacičnih usluga. Danas je JKP „Zelenilo” jedno od najvećih preduzeća u južnom Banatu, sa visokim razvojnim potencijalom, koje zapošjava 380 radnika različitih profila i struka.

Preduzeće čine četiri radne jedinice: „Zajedničke službe”, „Gradsko zelenilo”, „Pijace” i „Groblja”.

RJ „Gradsko zelenilo” je radna jedinica koja obavlja delatnost održavanja 200 ha uređenih zelenih površina i proizvodnju rasada drveća, žbunja, perena, sezonskog cveća i busen trave.

„Zelenilo” se bavi uređenjem eksterijera i enterijera, izgradnjom staza, platoa, fontana, sprava za dečija igrališta i pružanjem usluga mehanizacije (kamioni, auto-korpe, plato-prikolice, buldožeri, utovarivači). Prodaja sadnog materijala obavlja se u rasadniku na Bavaništanskom putu i u prodavnici „Zelenila” na Zelenoj pijaci.

RJ „Pijace” obuhvata glavnu Zelenu pijacu, četiri satelitske (u stambenim naseljima Strelište, Tesla, Kotež i Sodara) i robnu pijacu „Aerodrom”.

Na platou Zelene pijace nalazi se 950 tezgi za prodaju poljoprivrednih, industrijskih i zanatskih proizvoda, hala za prodaju smrznute i sveže ribe, hala za prodaju kolača, mlečna hala i 132 lokala. Robna pijaca „Aerodrom” predstavlja tržni centar na otvorenom sa 2.735 prodajnih mesta i 68 lokala.

RJ „Groblja” stara se o sedam grobalja – Pravoslavnom, Katoličkom, Novom, Jevrejskom, Evangelističkom, Reformističkom i Vojlovačkom groblju.

Uslovi i saglasnosti

Investitor je u obavezi da pre izrade glavnog projekta pribavi tehničke uslove iz nadležnosti JKP-a „Zelenilo”. Investitor takođe mora da, pre izdavanja građevinske dozvole za izvođenje radova i raskopavanja na javnoj zelenoj površini, pribavi mišljenje „Zelenila”. Investitor je u obavezi da, pre izdavanja građevinske dozvole za izvođenje radova na javnoj zelenoj površini, pribavi saglasnost „Zelenila” na projektno-tehničku dokumentaciju.

Dodatne informacije potražite na telefon (013) 347-147 ili posetite www.jkpzelenilo.co.rs

Gasovod

Gasna mreža postoji na većem delu pančevačke teritorije. Sa šest strana stižu gasovodi visokog pritiska. Snabdevanje teritorije grada Pančeva gasom obavlja **JP „Srbijagas”** (Novi Sad) preko dve radne jedinice RJ „Transport Pančeve” i RJ „Distribucija Pančeve”. RJ „Transport” obavlja delatnost transporta gasa gasovodima visokog pritiska i distribucije gasa potrošačima direktno priključenim na ove gasovode.

RJ „**Distribucija**” obavlja delatnost distribucije gasa potrošačima preko distributivnih mreža srednjeg i niskog pritiska. Dovod gasa do naseljenih mesta na teritoriji Pančeva obavlja se preko četiri gasovoda visokog pritiska: Batajnica–Pančeve, Kikinda–Pančeve, Pančeve–Tilva i Pančeve–Smederevo.

RJ „**Distribucija**” obavlja distribuciju gasa na teritoriji Pančeva u sledećim mesnim zajednicama: Gornji grad, Centar, Mladost, Kačarevo, Jabuka, Glogonj, Stari Tamiš, Dolovo, Banatsko Novo Selo i Banatski Brestovac.

Grejanje

JKP „Grejanje” se bavi snabdevanjem toplotnom energijom kupaca na području grada Pančeva. Uкупan toplotni konzum Preduzeća je 96 MW. Toplana Kotež ima instalisanu snagu 53,3 MW, a toplana Soda-ra 26,5 MW, koje se snabdevaju prirodnim gasom. Pored ova dva toplotna izvora, postoje još tri objekta: u Jastrebačkoj ulici br. 8, instalisane snage 1 MW, u Ulici Svetog Save br. 89, snage 0,28 MW i u Sindelićevoj ulici br. 23, snage 0,814 MW.

JKP „Grejanje” toplotnom energijom snabdeva oko 11.500 kupaca iz kategorije stambenog prostora i oko 400 kupaca iz kategorije poslovnog prostora. Toplotnom energijom iz daljinskog sistema grejanja se snabdeva oko 47 % domaćinstava u gradu. Toplu potrošnu vodu iz našeg sistema koristi oko 10 % domaćinstava.

Imajući u vidu raspoloživu energiju u postojećim toplotnim izvorima, JKP „Grejanje” ima kapaciteta da izvrši priključenja novih korisnika na sistem.

Uputstvo za priključenje na sistem

Kupac, novi korisnik, dužan je da od „Grejanja” dobije odobrenje za priključenje uz prethodno izmirenje troškova za rešenje o odobrenju, saglasnost na projekat i naknadu za priključenje na toplotni izvor i distributivnu mrežu.

Rešenjem o odobrenju se definišu uslovi projektovanja i izgradnje toplotne opreme. Postupak izdavanja rešenja o odobrenju za priključenje započinje tako što kupac, odnosno novi korisnik, podnosi JKP-u „Grejanje” zahtev, uz koji prilaže potrebnu dokumentaciju.

Dodatna obaveštenja o postupku priključenja objekta na sistem daljinskog grejanja mogu se dobiti u prostorijama JKP-a „Grejanje”,

*Cara Dušana 7, ili putem telefona: **013/315-400**.*

Opšte informacije o preduzeću se nalaze na sajtu: www.grejanje-pancevo.co.rs

TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

U savremenom svetu razvijena telekomunikaciona infrastruktura postala je standard ne samo za urbane već i za ruralne sredine. Najveći provajder telekomunikacionih usluga u Srbiji, pa tako i u Pančevu, jeste „Telekom”. U fiksnoj telefoniji pojavljuje se još i „Orion telekom”, dok su u mobilnoj telefoniji, pored „Telekoma”, prisutni i operateri „Telenor” i „Vip”. Od operatera koji pružaju internet usluge na teritoriji grada prisutni su: „Telekom”, SBB, „Orion”, kao i veći broj manjih operatera. Usluge kablovske televizije nude SBB, „Total TV” i „Digi SAT”.

U Pančevu trenutno ima instaliranih 46.149 POTS (običnih fiksnih) priključaka, u ostalim naseljanim mestima na području opštine ima 13.721, odnosno ukupno 59.870 brojeva (tabela). Procenat digitalizacije je preko 96 %. U narednoj godini je planirana montaža uređaja koji će omogućiti uvođenje preko 2.500 fiksnih priljučaka (CDMA tehnologija).

Broj instaliranih ADSL priključaka je dat u tabeli: u Pančevu postoji 15.639, dok u vangradskom području 2.832 priključaka. U narednom periodu planirana je instalacija više od 3.000 ADSL priključaka.

	Fiksni priključci	ADSL priključci	% (fiksni/ADSL)
Grad Pančovo	46.149	15.639	33,89%
Ostala mesta u opštini Pančovo	13.721	2.832	20,64%
Ukupno	59.870	18.471	30,85%

Mobilna telefonija „Telekoma Srbije” u popunosti pokriva teritoriju grada Pančeva i GSM i 3G mrežom. Pored osnovnih fiksnih telekomunikacionih i usluga mobilne telefonije, „Telekom Srbije” (IJ „Pančovo”) pruža korisnicima i usluge interneta, usluge prenosa podataka, telematske usluge, usluge sa dodatnom vrednošću, ISDN usluge, usluge inteligentne mreže, fiksne satelitske usluge, fiksne usluge za korišćenje standarda DECT i multimedijalne usluge.

Za biznis korisnike postoje dodatne ponude: paketi usluga (Biznis InoCall, InoCall plus, Telepresence, Telehousing); povezivanje više lokacija jednog korisnika (Office plus i BizFon paketi); izrada unutrašnjih instalacija (Managed servis – Biz WLAN); izrada optičkih instalacija (GPON).

„Telekom Srbije” održava i popravlja telekomunikaciona postrojenja i mreže.

Postupak priključenja na mrežu

Prilikom izgradnje novih stambenih ili poslovnih objekata, investitoru se za izgradnju istog izdaju tehnički uslovi za priključenje na postojeću telekomunikacionu mrežu, koji se zatim poštuju prilikom izrade glavnog projekta. Prema Zakonu o planiranju i izgradnji iz 2009. godine, Grad Pančovo ne zahteva donošenje projekata na saglasnost osim ako se posebno ne uslovi. Ukoliko je potrebno izgraditi novi TT provod, za isti je potrebno pre građenja izraditi glavni projekat, sa kojim se „Telekom” mora saglasiti, a nakon izgradnje objekat tehnički primiti.

Dodata informacije i realizaciju usluga o svemu navedenom korisnici mogu dobiti u poslovnici (Štrosmajerova 1 u Pančevu), preko interneta - www.telekom.rs ili pozivom kontakt centra **9813**.

RESURSI ŽIVOTNE SREDINE

Grad Pančevu je u toku 2003. i 2004. godine radio na izradi Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP), koji je usvojen maja 2004. godine. LEAP predviđa mnoštvo aktivnosti koje obuhvataju zakonodavno-političke, administrativno-inspekcijske i tehničko-tehnološke mere. Grad u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine i LEAP-om svake godine pravi program zaštite i unapređenja životne sredine, koji definiše prioritetne projekte.

Kao i u većini Evropskih zemalja industrializacija i sve intezivniji saobraćaj, individualna ložišta i drugi uticaji ljudskih faktora dovode do sve većeg zagađenja, naročito u urbanim sredinama. Na stanje životne sredine u Pančevu, kao urbane sredine, najvažniji uticaj ima industrijska zona koju čini veliki broj postrojenja bazne hemijske proizvodnje, prvenstveno zbog lokacije koju ona zauzima jer se nalazi u blizini naseđenih mesta kao i na pravcu dominantnih vetrova. Grad Pančev je problem zagađenja prepoznao kao urgentan i aktivno se bavi ublažavanjem posledica zagađenja na zdravlje stanovnika.

Kvalitet vazduha

Sistem za kontinualni monitoring kvaliteta vazduha, protesti, vanredne sednice lokalnog parlamenta, ekološka medijska kampanja, podrška Vlade Italije, štrajkovi i obustave nastave u školama, "Zelena pega", SEC, novi lokalni pravilnici, krivične prijave... Ovo je samo deo aktivnosti u višedecenijskoj (van)institucionalnoj borbi ekološki svesnih građana Pančeva za pravo na zdrav život.

Najveći problem po pitanju kvaliteta vazduha su emisije organiskih zagađujućih materija iz difuznih izvora i sa manipulativnih površina fabrika južne industrijske zone (FJIZ). Kako bi se rešio ovaj problem Pančeve je donacijama Vlade Italije (Provincija Ravenna) i sopstvenim sredstvima razvilo savremeni sistem praćenja kvaliteta vazduha. Rezultati merenja ovog sistema se prezentuju na monitoru u holu zgrade Gradske uprave i na internet prezentaciji Pančeva, tako da su dostupni javnosti, ali i zagadivačima i nadležnoj inspekciji. Javnost je nakon nekoliko decenija imala prilike da jasno vidi o kakvim i kolikim koncentracijama zagađujućih materija je reč.

Osim toga, Skupština grada je donela pravilnike kojima se regulišu važna ekološka pitanja. Takođe, u nekoliko navrata apelovano je na republičke organe da se zaustavi dalje ugrožavanje zdravlja ljudi.

Pančeve je verovatno jedinstven grad u Srbiji, jer se u njemu primenjuje mehanizam usklađivanja manipulacije i drugih radnih procesa pri nepovoljnim meteorološkim uslovima, nastao kao dogovor između Grada, hemijske industrije i relevantnih institucija.

FJIZ su donele svoje akcione planove na osnovu Zakona o zaštiti životne sredine i oni su javno prezentovani gradu Pančevu. Pristupilo se realizaciji navedenih planova, odnosno inoviranju postrojenja u skladu sa finansijskim mogućnostima preduzeća. Cilj realizacije donetih akcionih planova je usklađivanje proizvodnje sa evropskim standardima, a što će rezultirati boljim kvalitetom svih medijuma životne sredine.

Grad je, između ostalog, na sebe preuzeo i obavezu da u narednom periodu nastavi sa širenjem gasne infrastrukture u pančevačkim naseljima kako bi se smanjio uticaj čadi i praškastih materija na zdravlje ljudi jer poređenjem rezultata praćenja kvaliteta vazduha na mernim mestima u gradu Pančevu može se uočiti da u zagađenju vazduha Pančeva najznačajnije učešće imaju čestice (čad, ukupne suspendovane čestice i čestice PM10 i PM2,5).

Građani su, u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha, redovno informisani o stanju životne sredine u gradu Pančevu, kako u svakodnevним situacijama, tako i u sitacijama povećanog aerozagađenja.

Kvalitet zemljišta

Pančevo se prostire na površini od 755 km² od čega je 84,5 % poljoprivredno zemljište. Kada govorimo o kvalitetu poljoprivrednog zemljišta, utvrđeni su znaci degradacije svih tipova zemljišta nešto iznad proseka za prirodna zemljišta, ali još uvek u okviru dozvoljenih granica.

Od ukupne površine zemljišta grada Pančeva (75.500 ha), poljoprivredne površine zauzimaju 63.820 ha ili oko 84,5 % teritorije opštine. Od ukupnih poljoprivrednih površina, 93,6 % su obradive površine. Pedološka vrednost obradivog zemljišta je visoka i uglavnom spada u I i II klasu. Preovlađuje zemljište tipa černozema i niske crnice.

Odlaganje otpada

Komunalni otpad se odlaže na staru gradsku deponiju i na neuređenim deponijama u naseljenim mestima. Urađeni su Projekti sanacije i rekultivacije za neuređene deponije u Starčevu i Dolovu dok su u postupku izrade projekti za preostale neuređene deponije u naseljenim mestima grada Pančeva.

Kvalitet voda

Pančevo je grad na tri reke: Dunavu, Tamišu i Nadelu. Svake godine se sprovodi monitoring površinskih voda namenjenih kupanju i rekreatiji građana na teritoriji grada Pančeva na sledećim lokacijama: reka Tamiš – kupalište u Pančevu, Glogonju i Jabuci, reka Dunav – kupalište "Bela Stena", Ponjavica – kupalište u Omoljici, Banatskom Brestovcu i Ivanovu, Jezero u Kačarevu, kako bi se utvrdio kvalitet javnih kupališta.

Urađen je Generalni projekat tretmana komunalnih otpadnih voda sa prethodnom Studijom opravnosti – za Grad Pančeve i sva naseljena mesta. Jedino Rafinerija Pančeve i HIP Petrohemija imaju zajedničko postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.

Voda u gradskom vodovodu obezbeđuje se bunarima koji se prihranjuju iz Dunava. Grad u proseku koristi oko 90 aktivnih bunara. Zahvaćena voda se prerađuje na postrojenju za prečišćavanje kako bi postigla mikrobiološku i hemijsku ispravnost. Naseljena mesta Dolovo, Jabuka, Glogonj, Kačarevo i Banatsko Novo Selo, koja nisu priključena na gradski vodovod, imaju sopstvene vodovodne sisteme, ali bez postrojenja za pripremu vode za piće. Kontrolu kvaliteta vode u vodovodnom sistemu obavlja Zavod za javno zdravlje Pančeve

LJUDSKI RESURSI

U obrazovnoj strukturi stanovništva (15 i više godina) najveće učešće ima stanovništvo sa završenom srednjom školskom spremom (55 %) i stanovništvo koje ima završeno osnovno obrazovanje (20 %), dok stanovništvo sa završenim višim obrazovanjem učestvuje sa 6 % a sa visokim 9 % .

U Pančevu se nalazi **19 osnovnih, sedam srednjih škola, Muzička i Baletska škola**, kao i škola za osnovno i srednje obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju. Od početka školske 2013/14. godine u OŠ "Sveti Sava" uvedena je dvojezična nastava u jednom odeljenju prvog razreda, gde se nastava realizuje na srpskom i engleskom jeziku. Zbog praćenja trendova na tržištu rada posebno ističemo novije smerove u srednjim školama: administrator računarske mreže, elektrotehničar informacione tehnologije, komercijalista, finansijski administrator, pravni tehničar, tehničar mehatronike, tehničar za zaštitu životne sredine, tehničar za industrijsku farmaceutsku tehnologiju, geodetski tehničar - geometar i arhitektonski tehničar.

Blizina Beograda omogućava studiranje na oko 69 različitih fakulteta, što predstavlja veliku prednost u razvoju ljudskih potencijala. Blizina Beograda utiče na to da mladi ljudi za vreme studiranja ostaju u gradu i doprinose njegovom razvoju.

Pančev je i univerzitetski grad, a prisutni su: Fakultet za menadžment – F@M (Novi Sad), Internacionalni univerzitet (Novi Pazar) i Stomatološki fakultet. Profesionalni profili koje omogućavaju osnovne akademске studije na ovim fakultetima su: diplomirani stomatolog, opšte pravo, pravo unutrašnjih poslova (kriminalistika), vaspitač, psihologija, engleski jezik, menadžment i ekonomija, informatika, operativni menadžment, menadžment u medijima i menadžment u poslovnoj informatici.

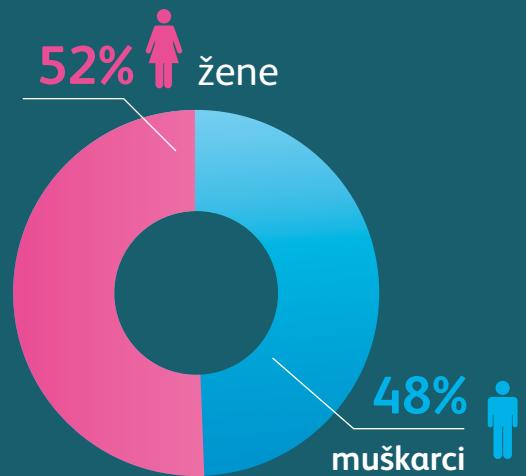
Upotreba stranih jezika je zastupljena u svakodnevnom poslovanju mnogih preduzeća i sastavni je deo obrazovanja u svim školama i u institucijama neformalnog obrazovanja. U Pančevu postoji oko 15 škola stranih jezika i najzastupljeniji jezici su engleski, nemački, italijanski, francuski, španski i ruski.

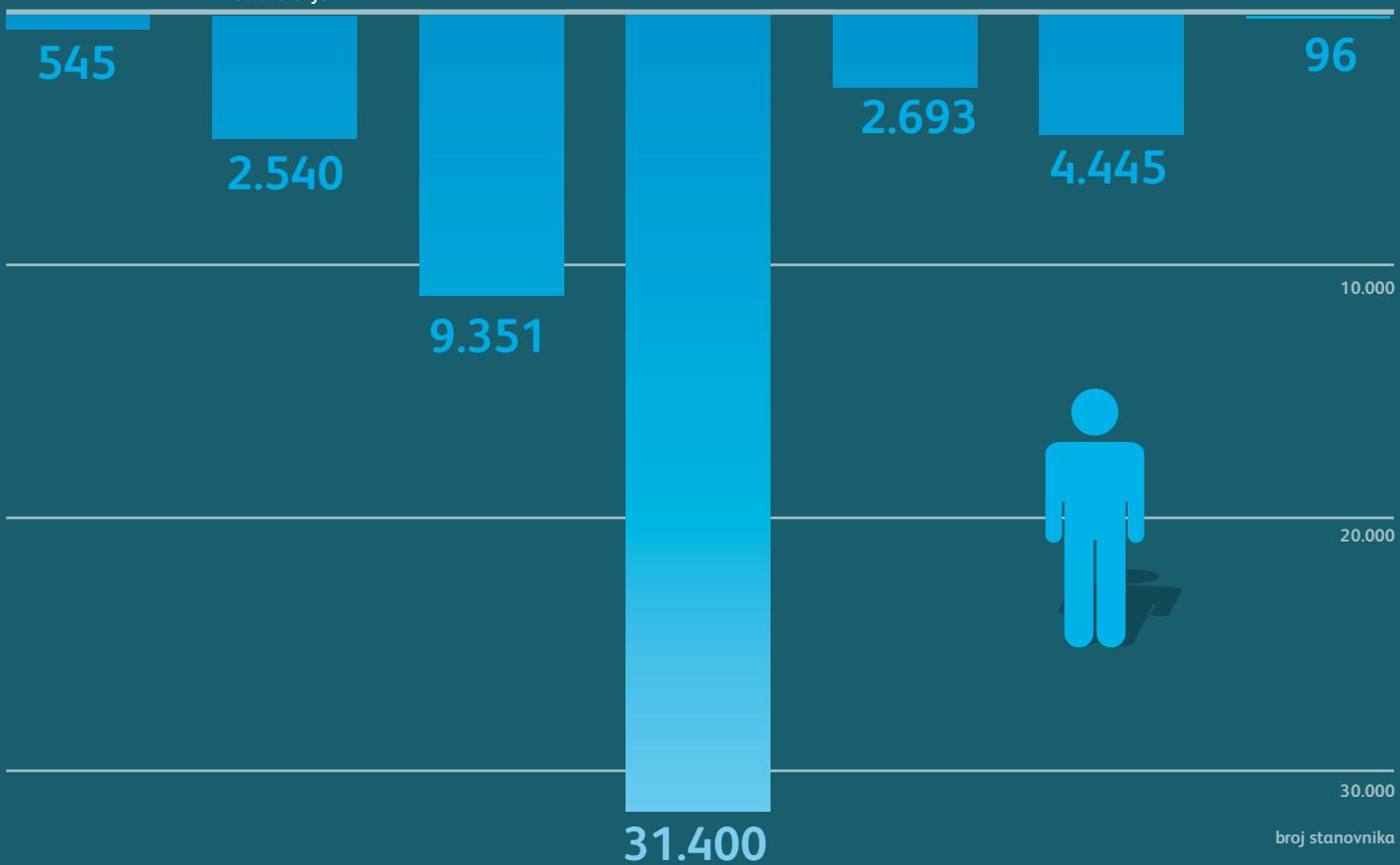
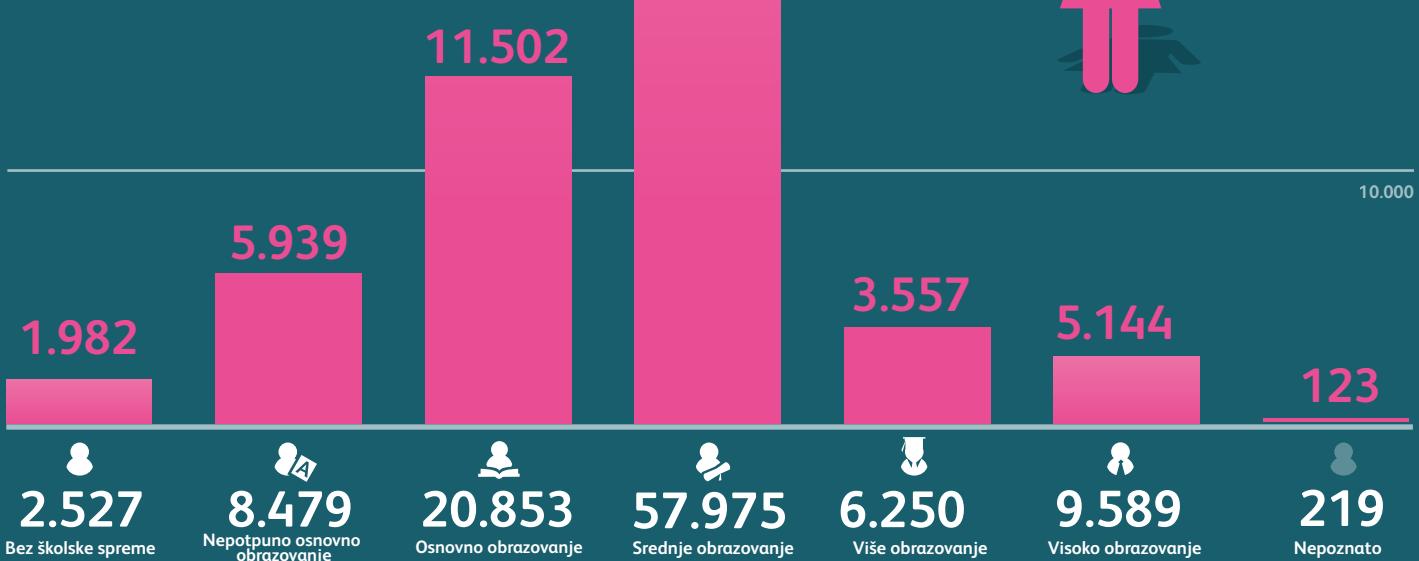
Infografika

06

Polna i obrazovna stuktura (izvor: RZS)

26.575

broj stanovnika

Radna snaga

Učešće broja zaposlenih u mikro preduzećima u Republici Srbiji, posmatrano po teritorijama, vrlo je ujednačeno i kreće se oko 15 %.

- Nezaposleni po stručnoj spremi - **jul 2013.** (NSZ)

Stručna spremi	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII
Broj Nezaposlenih	3.471	645	2.401	3.824	148	458	217	821	8	0

Kod srednjih i velikih preduzeća učešće broja zaposlenih po teritorijama je neujednačeno i kreće se za srednja preduzeća na nivou Republike Srbije 22,6% , u Srbiji – sever 20,6% , u Srbiji – jug 26,5% , a za velika preduzeća na nivou RS 42,2% , u Srbiji – sever 44,3% , a u Srbiji – jug 38,1 %.

- Prikaz broja nezaposlenih (RZS)

Broj nezaposlenih u Južnobanatskom okrugu	
Alibunar	2.940
Bela Crkva	3.601
Vršac	6.463
Kovačica	3.584
Kovin	3.526
Opovo	966
Pančevo	11.738
Plandište	1.640

- Podaci o nezaposlenosti - **avgust 2013.** (NSZ)

Nezaposlena lica	
Republika Srbija	776.354
Vojvodina	203.592
južni Banat	34.727
Pančevo	11.738

Po evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje (avgust 2013.) u Pančevu je 11.738 ljudi nezaposleno. Grad se sistemski bori da smanji nezaposlenost, pa je u tu svrhu osnovan Savet za zapošljavanje, a usvojen je i lokalni akcioni plan zapošljavanja za 2013. godinu.

Za investitore ova trenutno raspoloživa radna snaga predstavlja potencijal imajući u vidu znanje i prethodno iskustvo u industriji i drugim sektorima privrede. Ne treba zaboraviti i podsticajne mere kada je u pitanju zapošljavanje (više o ovom u odeljku *Finansijski i Poreski podsticaji*).

Privreda

Odeljak sačinjen uz stručnu podršku
Regionalne privredne komore Pančevo

OSNOVNI EKONOMSKI PARAMETRI

Za razvoj privrede značajnu ulogu ima geostrateški položaj, razvijena infrastruktura, blizina tržišta i raspoloživa radna snaga. Grad Pančevo ima značajne komparativne prednosti: razvijen drumski, rečni i železnički saobraćaj, udaljen je samo 18 km od glavnog grada kao najvećeg tržišta u Srbiji, leži na tri reke (Dunav, Tamiš i Nadel), ima luku na Dunavu, deo jadranskog naftovoda prolazi kroz naš grad, Pančevo je na međunarodnom putu Beograd–Temišvar, blizu je rumunske granice i, što je najvažnije, ima visokokvalifikovanu radnu snagu.

Površina

755 km²

Poljoprivredna površina

(društvena i individualna poljoprivredna gazdinstva)

63.820 ha

Broj stanovnika (popis iz 2011)

123.414

Broj nezaposlenih (avgust 2013)

11.738

Prosečna neto zarada po zaposlenom (mart 2013)

50.196,00 din.

Glavno potrošačko tržište je tržište Beograda, blizu 2 000 000 stanovnika, udaljeno svega 18 km od Pančeva.

Pančevo ima dugu tradiciju zanatstva i industrijske proizvodnje, još s početka 18. veka. Zanati polako odumiru, ali njihovo mesto zauzimaju mala i srednja preduzeća, tako da je u 2012. godini završni račun predalo 1244 privrednih društava iz Pančeva, po podacima Agencije za privredne registre.

Kada posmatramo po delatnostima, najveći broj preduzeća je iz oblasti trgovine (43,17 %), sledi prerađivačka industrija (19,61 %), potom stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti (9,72 %) i građevinarstvo (7,96 %).

U Pančevu dugo rade i mnogi poznati industrijski pogoni: prerada naftnih derivata, proizvodnja mineralnih đubriva, petrohemski kompleks, fabrike aviona, sijalica, stakla, nameštaja, tekstila i drugi. Razvijeni industrijski kapaciteti na koje se oslanjaju mala i srednja preduzeća, blizina tržišta, razvijena infrastruktura, visokokvalifikovana radna snaga, preporučuju Pančevo svakom potencijalnom investitoru.

Mikroprivredna društva, koja u skladu sa standardima EU zapošljavaju do deset radnika, čine 87,4 % svih privrednih društava, a u njima je bilo zaposleno 18,1 % od ukupnog broja radnika.

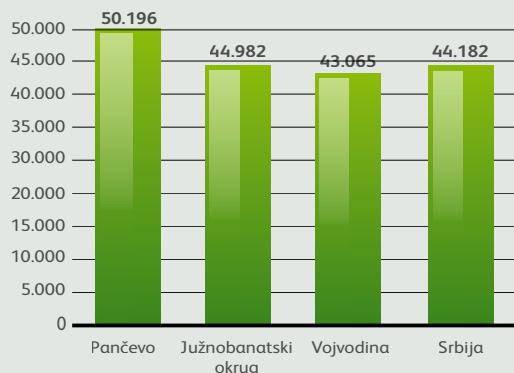

- Pregled broja privrednih društava po broju zaposlenih u južnom Banatu (**2012.god.**)

	Broj	Učešće
Bez zaposlenih	264	21,22 %
1 zaposleni	341	27,41 %
od 2 do 5	377	30,3 %
od 6 do 10	105	8,44 %
od 11 do 50	125	10,05 %
od 51 do 250	28	2,25 %
više od 250	4	0,33 %
ukupno privrednih društava	1244	100 %

Zaposleni u Pančevu imaju veće prosečne zarade od zaposlenih na nivou Srbije, ali su one više i od proseka u Vojvodini, najrazvijenijem delu Srbije.

- Prosečne neto zarade po zaposlenom (**jul 2013.**)

Izvor: Republički zavod za statistiku

Najviše prosečne zarade u južnom Baatu, isplaćene za **jul 2013.** godine, odnose se na Pančev (**50.196**), zatim Vršac (**49.111**) i Kovin (**41.421**).

Ukupno	
Republika Srbija	44.182
Vojvodina	43.065
Grad Beograd	54.778
Južnobanatski okrug	44.982
Alibunar	31.122
Bela Crkva	32.623
Vršac	49.111
Kovačica	24.956
Kovin	41.421
Opovo	33.067
Pančev	50.196
Plandište	26.757

Posmatrano po sektorskoj strukturi, najviše privrednih društava je poslovalo u sektorima: trgovina na veliko i malo (43,4 %), prerađivačka industrija (19,85 %) i stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti (9,8 %)

- Broj privrednih društava po sektorima (**2012 god.**)

Poljoprivreda, lov, šumarstvo i ribarstvo	33
Vađenje ruda i kamena	1
Prerađivačka industrija	244
Proizvodnja i snabdevanje el.energijom, gasom i parom	4
Snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada	14
Gradjevinarstvo	99
Trgovina na veliko i malo	537
Saobraćaj, skladištenje i veze	62
Usluge smeštaja i ishrane	25
Informisanje i komunikacije	41
Finansijske delatnosti i delatnost osiguranja	5
Poslovanje nekretninama	2
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	121
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	28
Obrazovanje	11
Zdravstvena i socijalna zaštita	1
Umetnost, zabava i rekreacija	1
Ostale uslužne delatnosti	15
PRIVREDNA DRUŠTVA – UKUPNO	1.244

Više od dve trećine radnika (75 %) bilo je zaposleno u svega tri sektora: prerađivačka industrija 13.153 ili 47 % , poljoprivreda, lov i šumarstvo 4.756 ili 17 % i trgovina na veliko i malo 3.239 ili 11,6 % .

U strukturi privrednih društava, posmatrano sa aspekta veličine, dominantno je učešće malih privrednih društava (94,4 %). Dok velika privredna društva, koja čine svega 0,9 % ukupnih privrednih društava, zapošljavaju procentualno veći broj radnika.

Broj preduzeća po veličini:

I pored toga što mala i srednja privredna društva čine 99,04% od ukupnog broja privrednih društava, pretežni uticaj na privredu regiona ostvaruju velika privredna društva. Ova društva su u 2012. godini zapošljavala 45,2% od ukupnog broja radnika, ostvarila oko polovinu poslovnih prihoda (54,5%) i u mala dominantan uticaj na ostvaren negativan neto finansijski rezultat.

	Broj privrednih društava	Broj zaposlenih	Poslovni prihodi
Pančevac	1244	12.105	101.059.160

- Struktura privrednih društava, zaposlenih i poslovnih prihoda po opština (2010 god.)

južni Banat	Broj privrednih društava	Broj zaposlenih	Poslovni prihodi
Alibunar	143	621	5.036.034
Bela Crkva	124	777	3.472.392
Vršac	510	6.350	7.240.122
Kovačica	183	1.189	7.240.122
Kovin	219	2.176	12.766.793
Opovo	53	265	4.426.552
Pančevac	1.414	13.691	91.499.653
Plandište	74	843	4.514.019
UKUPNO	2.720	25.912	181.054.649

Privredni kapaciteti i kretanja

U Pančevu su razvijene sve privredne oblasti: industrija, poljoprivreda, građevinarstvo, industrija građevinskog materijala, trgovina, ugostiteljstvo, saobraćaj i veze, stambeno-komunalna delatnost, kao i finansijske i druge usluge.

Nosioci privrednog razvoja Pančeva su industrija i poljoprivreda, dok je u narednom periodu prioritet razvoj i unapređenje turizma.

Tu su višedecenijski lideri u razvoju, svetske poznate kompanije: „**HIP-Petrohemija**“ a. d. Pančovo, **NIS-Rafinerija nafte Pančovo**, „**HIP-Azotara**“ d. o. o. Pančovo, fabrika veštačkog đubriva, „**Panonijska**“ Pančovo, fabrika za proizvodnju hemijskih sredstava za domaćinstvo, a. d. „**Ratar**“, fabrika za proizvodnju mlinskih proizvoda, i dr.

U ukupnoj strukturi privredne proizvodnje, odmah posle poljoprivrede, dominantnu ulogu ima hemijska industrija. Učešće ove grane u ukupnoj strukturi prerađivačke industrije iznosi 20%.

Znatan deo u oblasti hemijske industrije ima petrohemski kompleks, sa tradicijom dugom tri decenije i godišnjom proizvodnjom petrohemikalija blizu osamsto hiljada tona. Zastupljene su još i proizvodnja mineralnih đubriva, prerada plastičnih masa i proizvodnja kućne hemije. Posebno treba istaći i najveću rafineriju nafte na prostoru Srbije.

Privrednom razvoju grada najviše doprinose:

Bazna hemijska industrija

proizvodnja petrohemijских proizvoda, sirovina i hemikalija i proizvodnja veštačkog đubriva

Prerađivačka hemijska industrija

proizvodnja kozmetičkih preparata i proizvodnja plastičnih masa

Prerada nafte i naftnih derivata

Metalska i elektroindustrija

metaloprerađivačka delatnost

proizvodnja sijalica

proizvodnja aluminijumskih profila i konstrukcija

metalna galerterija i proizvodnja procesne i ostale opreme

Prehrambeno-prerađivačka industrija

mlevenje i ljušćenje žitarica

proizvodnja hleba i peciva

prerada voća i povrća

prerada mesa i mleka

proizvodnja skroba

proizvodnja stočne hrane

Prerada nemetalnih minerala

prerada i oblikovanje stakla

Industrija kože, obuće i tekstila

proizvodnja obuće

prerada kože i izrada kožne galerterije

proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda

Industrija građevinskog materijala

proizvodnja finalnih proizvoda od drveta i rezane građe

proizvodnja klasičnog i lamelnog parketa

građevinska stolarija

izrada nameštaja

proizvodnja paleta i ambalaže od drveta

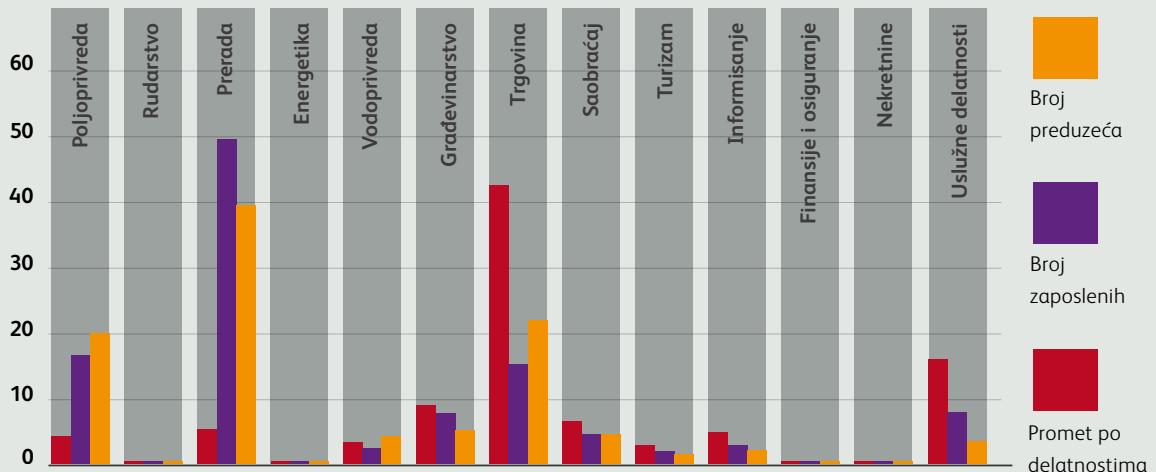
Zaposleni u Pančevu po sektorima delatnosti 2011.

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	738	3,38%
Vađenje ruda i kamena	94	0,43%
Prerađivačka industrija	7385	33,82%
Proizvodnja el.energije, gasa i pare	344	1,58%
Snabdevanje vodom i upravljanje otpadnim vodama	775	3,55%
Građevinarstvo	1087	4,98%
Trgovina na veliko i malo, opravka	1960	8,98%
Hoteli i restorani	66	0,3%
Informisanje i komuniciranje	440	2,01%
Saobraćaj i skladištenje	1409	6,45%
Finansijsko posredovanje	475	2,18%
Poslovanje nekretninama	1	0%
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	473	2,17%
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	607	2,78%
Državna uprava i socijalno osiguranje	1095	5,01%
Obrazovanje	1941	8,89%
Zdravstveni i socijalni rad	2615	11,98%
Umetnost, zabava i rekreacija	234	1,07%
Ostale uslužne delatnosti	97	0,44%
UKUPNO	21.833	100%

(izvor RZS)

Pančev je jedan od najvažnijih industrijskih centara u Vojvodini i Srbiji. Industrijska struktura je izuzetno diversifikovana, a nosioci razvoja industrije Pančeva u različitim oblastima su: prerada sirove nafte - „**NIS-Rafinerija nafte**“ Pančev, proizvodnja petrohemikalija - „**HIP-Petrohemija**“ a. d., proizvodnja veštačkih đubriva, azotnih jedinjenja i karbamida - „**HIP-Azotara**“ d. o. o., proizvodnja metalnih konstrukcija - „**Tehnomarket**“ d. o. o., izgradnja i održavanje puteva i ostalih objekata od značaja za javni saobraćaj - „**Vojvodinaput**“ a. d., proizvodnja vazdušnih letelica i odgovarajuće opreme - „**Utva – avioindustrija**“ d. o. o., proizvodnja mašina i alata - „**Utva-Milan Premasunac**“ Kaćarevo, gajenje šuma i ostale šumske delatnosti - JP „**Vojvodinašume**“ – Šumsko gazdinstvo “Banat”, gajenje žita, leguminoza i uljarica - „**Stari Tamiš**“ a. d., proizvodnja skroba i skrobnih proizvoda - „**Industrija skroba Jabuka**“ a. d., proizvodnja gotove hrane za domaće životinje - „**Fabrika stočne hrane Jabuka**“ a. d., skladištenje žitarica i proizvodnja mlinskih proizvoda - „**Granexport**“ a. d., proizvodnja ambalaže od papira i kartona - „**Fimpak**“ d. o. o., štampanje hromokartonske ambalaže - „**6. Oktobar**“, proizvodnja poljoprivrednih proizvoda, prodaja poljoprivredne mehanizacije i opreme - „**Almeksi**“ d. o. o., usluge utovara, istovara, pretovara, skladištenja, vaganja robe, pretovar kontejnera - „**Luka Dunav**“ a. d., dizajn i proizvodnja odevnih predmeta - „**Passage Group**“, proizvodnja hemijskih sredstava za domaćinstvo - „**Panonija**“ a. d..

- Broj preduzeća, zaposlenih i promet po delatnostima, 2012. godina:

Trend kod lokalnih uspešnih kompanija je sve veće ulaganje u novu tehnologiju i borba za sticanje važnih standarda kvaliteta neophodnih za izlazak na strana tržišta.

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u periodu I-III 2013. godine, u odnosu na isti period 2012. godine, veća je za 5,2 %.

U Vojvodini je u periodu I-III 2013. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, došlo do rasta industrijske proizvodnje za 6,1 %. Rast je ostvaren u sektoru Rudarstva (14,6 %) i u sektoru Prerađivačke industrije (7,2 %), dok sektor Snabdevanje el. energijom, gasom, parom i klimatizacija beleži pad (40,6 %).

Na području Južnog Banata evidentiran je rast industrijske proizvodnje od 39,4 % u odnosu na januar-mart 2012. godine. Posmatrano po sektorima industrije:

- Rudarstvo +105,6 % (eksploracija sirove nafte i prirodnog gasa +27,9 %)
- Prerađivačka industrija +39,2 %.

U okviru sektora Prerađivačke industrije, rast proizvodnje u periodu I-III 2013. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, ostvaren je u sledećim oblastima :

● Proizvodnja prehrambenih proizvoda	+ 7,3%
● Proizvodnja pića	+ 69,7%
● Proizvodnja kože i predmeta od kože	+ 31,1%
● Proizvodnja drveta i proizvodi od drveta, osim nameštaja	+ 31,2%
● Proizvodnja papira i proizvoda od papira	+ 3,5%
● Štampanje i umnožavanje audio i video zapisa	+ 142,9%
● Proizvodnja koksa i derivata nafte	+ 57,3%
● Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	+ 59,2%
● Proizv. osnovnih farmac.proizv. i preparata	+ 38,9%
● Popravka i montaža mašina i opreme	+ 19,6%

Prehrambeno-prerađivačka industrija

Prehrambeno-prerađivačka industrija zasnovana je na kvalitetnim poljoprivrednim proizvodima iz okruženja. U južnom Banatu izgrađeni prehrambeno-preradni kapaciteti ravnomerno su raspoređeni na području tako da je transportni trošak sveden na najmanju moguću meru. Sve proizvedene robe, osim uljarica, ovde se prerađuju, a blizina potrošačkog centra Beograda znatno snižava troškove realizacije finalnih proizvoda.

Međutim, poslednjih godina došlo je do narušavanja odnosa između prerađivačkih kapaciteta i proizvoda primarne poljoprivredne proizvodnje. I pored dobrih potencijala, ostvaruje se mala produktivnost, a postojeći kapaciteti nisu dovoljno iskorišćeni. Osnovni problemi prehrambeno-prerađivačke industrije su: nedovoljna akumulacija kapitala, nedostatak investicija, suženo tržište s jedne, a nedovršena privatizacija s druge strane (više od 50 % preduzeća prehrambeno-prerađivačke industije je privatizovano).

Na teritoriji Pančeva od prehrambeno-prerađivačke industrije zastupljene su:

Žito-mlinska industrija

koja se bavi skladištenjem, mlevenjem i ljušćenjem žitarica, kao i proizvodnjom hleba i peciva. U regionu postoje snažni prerađivački kapaciteti. Postojeće žito-mlinske organizacije mogu da smeste i prerade preko 300.000 tona pšenice, a samo u opštini Pančevo najveći prerađivač može godišnje samleti 100.000 tona pšenice, što čini više od 7% ukupnog otkupa tržnih viškova na teritoriji Srbije. Semenski centar godišnje može da doradi preko 2.000 vagona raznog semena, a tržišne viškove izvozi. Ova industrija se ogleda u radu preduzeća „Ratar”, „Pekara”, „Granexport” i drugih.

Prerada voća i povrća

je zastupljena na teritorijama opština Bele Crkve, Plandišta, Vršca i Pančeva. Ukupni kapaciteti hladnjaka su oko 30.000 t smrznutog voća i povrća. Na teritoriji Pančeva ovom granom industrije se bavi firma „Tamiška”.

Prerada mleka

je veoma značajna u regionu, a sve mlekare su u privatnom vlasništvu. Najveće mlekare su u Pančevu i Vršcu i one mogu preraditi preko 50 miliona litara mleka. Mlekara „Pančevo” je posle raskinute privatizacije ponovo prodata, a tu je i manja mlekara „Panmlek”.

Prerada mesa

u klaničnim industrijama preraduje živinsko, svinjsko i goveđe meso u svim opštinama južnog Banata. Najveći klanični kapaciteti, od oko 70.000 t primarne obrade i prerađevina od mesa, nalaze se u Pančevu, Alibunaru i Plandištu. „Mesopromet” i „Burjan” su dva veća preduzeća koja se bave preradom mesa na teritoriji Pančeva.

Proizvodnja skroba i skrobnih derivata

obavlja se u najstarijoj fabriči u ovom delu Evrope i to mokrom preradom kukuruza. Smeštena u južnom Banatu nadomak Pančeva, usred bogatih kukuruznih polja, Industrija skroba „Jabuka” preraduje kukuruz vrhunskog kvaliteta u isto tako kvalitetne proizvode – nativni skrob, modifikate na bazi suvog skroba, hidrolizate, dekstrin, lepak i nusproizvode – gluten, mekinju i klicu. Kapacitet prerade je 200 t kukuruza dnevno.

Proizvodnja stočne hrane

je veome značajna, a proizvodnja u fabrikama može dostići nivo od preko 100.000 tona raznih koncentrata. Na tržištu su prisutni čuveni koncentrati fabrike stočne hrane iz našeg regiona, a posebno se izdvaja Fabrika stočne hrane „Jabuka”.

Spoljnotrgovinska razmena

U periodu januar-mart 2013. godine robna razmena južnog Banata sa inostranstvom ostvarena je u ukupnoj vrednosti od 262,02 miliona dolara, od čega izvoz iznosi 165,76 miliona dolara (63,3 % od ukupne vrednosti razmene) i uvoz 96,26 miliona dolara (36,7 % od ukupne vrednosti razmene).

U posmatranom periodu ostvaren je suficit od 69,5 miliona dolara, pokrivenost uvoza izvozom iznosi 172,2 %. U odnosu na isti period prošle godine, izvoz je porastao za oko 13,1 %, a uvoz za 1,7 %. U 2013. godini izvoz Južnog Banata čini 16,85 % od ukupnog izvoza Vojvodine, odnosno oko 5,52 % od ukupnog izvoza Srbije. Uvoz južnobanatskog regiona u ukupnom uvozu Vojvodine učestvuje sa 6,8 %, odnosno sa 2,06 % u ukupnom uvozu Srbije.

Posmatrajući bilans spoljnotrgovinske razmene po opština južnobanatskog regiona za period januar-mart 2013. godine, može se zaključiti da od osam opština regiona suficit u robnoj razmeni ostvarile su opštine: Bela Crkva (915.000 USD), Kovin (1.272.000 USD) Opovo (673.000 USD), Pančevo (60.302.000 USD), Plandište (564.000 USD) i Vršac (7.419.000 USD), dok su deficit ostvarile opštine Alibunar (1.054.000 USD) i Kovačica (595.000 USD).

- Robna razmena Južnobanatskog regiona po opština u mil. USD 2013:

Red.broj	Naziv opštine	Izvoz I-III 2013.	Uvoz I- XII 2013.	Saldo
1.	Alibunar	770	1.824	-1.054
2.	Bela Crkva	1.056	141	915
3.	Kovačica	1.703	2.298	-595
4.	Kovin	10.816	9.544	1.272
5.	Opovo	1.034	361	673
6.	Pančevo	86.654	26.352	60.302
7.	Plandište	897	333	564
8.	Vršac	62.828	55.409	7.419
	južni Banat	165.759	96.261	69.498

- Spoljnotrgovinska razmena (u milionima USD):

	Januar - mart 2013.					
	Izvoz			Uvoz		
	2012.	2013.	Indeks	2012.	2013.	Indeks
UKUPNO - Republika Srbija	2.442,90	2.998,20	122,7	4.622,40	4.675,00	101,1
Vojvodina	935,2	983,8	105,2	1490,40	1.397,00	93,8
Južni Banat	146,54	165,76	113,1	94,62	96,26	101,7

- Izvoz Južnobanatskog regiona I-III 2013.

Italija	Nemačka	Rusija	Rumunija	BIH	Francuska	Turska	Ostale zemlje
11%	22%	10%	6%	9%	4%	3%	35%

Južnobanatska privredna preduzeća najviše su u periodu I-III 2013. izvozila u Nemačku, Italiju, Rusiju, Bosnu i Hercegovinu, Rumuniju, Francusku i Tursku. U uvozu, u periodu I-III 2013. godine, vodeći spoljnotrgovinski partneri bili su Nemačka (14,53 miliona dolara), Italija (12,02 miliona dolara), Francuska (7,61 miliona dolara), Rumunija (6,81 miliona dolara), Kina (4,53 miliona dolara), Bosna i Hercegovina (4,15 miliona dolara) i Indija (3,83 miliona dolara). Uvoz iz ovih sedam zemalja čini 55% od ukupnog uvoza regiona u posmatranom periodu.

Prema vrstama roba u izvozu južnog Banata, prvo mesto zauzimaju lekovi sa izvozom od 29,66 miliona dolara), zatim polietilen specifične gustine manje od 0,94 sa 21,79 miliona dolara, polietilen, specifične gustine 0,94 i veće sa 13,03 miliona dolara, propen (propilen) sa 12,52 miliona dolara i ostali instrumenti i aparati oprema za dijalizu sa 12,2 miliona dolara.

- Najveći izvoznici Južnobanatskog regiona (I-III 2013.):

Red. Broj	Naziv preduzeća	Delatnost
1.	HIP-PETROHEMIJA a. d. Pančevo	Proizv. plastičnih masa, primarni oblici
2.	HEMOFARM a. d. Vršac	Proizvodnja farmaceutskih preparata
3.	HIP-AZOTARA DOO , Pančevo	Proizv. veštačkih đubriva, azotnih jed.
4.	FRESENIUS MEDICAL CARE SRBIJA d. o. o. Vršac	Proizv. ortopedskih aparata i ost. opreme
5.	WEST PHARMACEUTICAL SERVICES DOO , Kovin	Proizvodnja ostalih proizvoda od gume
6.	ALMEX DOO d. o. o. Pančevo	Gajenje žita i drugih useva i zasada
7.	METAL LOGISTIC DOO PANČEVO	Ponovna upotreba razvrstanih materijala
8.	UTVA SILOSI AD Kovin	Proizvodnja metalnih konstrukcija, delova
9.	ALUBOND EUROPE DOO Banatski Karlovac	Proizvodnja metalnih konstrukcija i delova konstrukcija
10.	DAHOP UTVA DOO , Kovin	Hladno oblikovanje profila

Pored proizvoda od plastičnih masa, primarni oblici, proizvodnje đubriva i metalnih konstrukcija, značajno učešće u spoljnotrgovinskoj razmeni za Pančevo ima i prehrambena industrija. Iz oblasti prehrambene industrije najviše je izvezeno mlinskih proizvoda, žitarica, kao i skroba i proizvoda od skroba. S druge strane, u uvozu su iz oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije najveće učešće ostvarile žitarice.

Podrška privredi

Grad Pančeve pruža podršku privrednim subjektima gradeći partnerske odnose i jačajući saradnju javnog, privatnog, i civilnog sektora, kao i zajednički rad na pronalaženju održivih rešenja ka unapređenju poslovnog ambijenta. Direktnu podršku putem praćenja, sagledavanja potreba, analize i davanja informacija vezanih za privredu pruža Sekretarijat za privredu i ekonomski razvoj. Dokazujući svoju posvećenost navedenim ciljevima, Sekretarijat aktivno radi na ispunjenju svih uslova potrebnih za uspešno okončanje Procesa certifikacije opština i gradova sa povoljnom poslovnom klimom, koji sprovodi Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj.

U najvažnije zadatke za koje je Sekretarijat nadležan spadaju izrada programa i sprovođenje projekata lokalnog ekonomskog razvoja; unapređenje opštег okvira za privređivanje grada, praćenje stanja u oblasti privrednog razvoja i ostvarivanje saradnje sa nadležnim ustanovama i institucijama na gradskom, pokrajinskom i republičkom nivou; praćenje i informisanje o aktuelnim domaćim i međunarodnim konkursima, učestvovanje u pripremi i realizaciji projekata od značaja za grad Pančeve; stvaranje uslova za razvoj i unapređenje ugostiteljstva, zanatstva i trgovine, kao i turizma, kategorizacija kuća, stanova za odmor, apartmana i soba za iznajmljivanje; rešavanje u prvom stepenu u upravnim stvarima iz svoje nadležnosti.

U okviru Sekretarijata rad se obavlja u sledećim odeljenjima: Odeljenje za lokalni ekonomski razvoj, Odeljenje za podršku projektima i Odeljenje za privredu.

Regionalna privredna komora Pančevo

Regionalna privredna komora Pančevo je samostalna, stručno-poslovna asocijacija preduzeća, banaka i drugih pravnih lica i preduzetnika koji obavljaju privrednu delatnost na području južnog Banata (Pančevo, Vršac, Plandište, Kovin, Kovačica, Bela Crkva, Alibunar i Opovo). Ona preko granskih udruženja i centara, Skupštine i Upravnog odbora zastupa interese svojih članica. Regionalna privredna komora ostvaruje svoju funkciju na osnovu Zakona o privrednim komorama, samostalno i u okviru jedinstvenog komorskog sistema, na osnovama uređenim Sporazumom o međukomorskoj saradnji i na osnovu Statuta Komore. Ona je interesna asocijacija privrednih subjekata, mesto njihovog okupljanja i usklajivanja interesa, utvrđivanja zajedničkih stavova, razmene iskustava i uspostavljanja poslovnih veza kako u zemlji tako i u inostranstvu. Komora prati i analizira privredne tokove, procenjuje uslove privređivanja, utiče na donošenje mera ekonomskе politike, prati njihove efekte, predlaže eventualne korekcije. Pruža stručnu pomoć svojim članicama u rešavanju konkretnih problema, afirmiše i promoviše njihove proizvodne programe putem sajmova i izložbi u zemlji i inostranstvu, povezuje privrednike sa inostranim partnerima kroz kontakte sa inostranim komorama, predstavništvima i ambasadama.

U Južnobanatskom regionu, koji pokriva Komora, delatnost obavlja 6.098 pravnih lica (2.801 registrovano privredno društvo i 10.112 preduzetnika, u kojima je zaposleno više od 64.000 radnika). Kada se predstavlja privredni potencijal Južnobanatskog regiona, poseban akcenat se stavlja na učešće industrije i poljoprivrede. Ono po čemu se posebno ističe privreda ovog regiona jeste konstantan suficit u spoljnotrgovinskoj razmeni.

INVESTICIJE

Pogodnosti:

- najniža poreska stopa na dobit preduzeća u Evropi – 15 %,
- najniža stopa poreza na lična primanja – 10 %,
- PDV – najniža stopa – 20 %,
- deset godina poreskog oslobođanja za velike investicije,
- ubrzani otpis osnovnih sredstava,
- uvoz proizvodne opreme je oslobođen carinskih dažbina,
- slobodan trgovinski režim sa Rusijom i zemljama jugoistočne Evrope – CEFTA sporazum
- stimulisanje proizvodnih delatnosti kroz smanjenje naknade za uređivanje građevinskog zemljišta na osnovu broja zaposlenih.

Naziv kompanije	Zemlja porekla	Delatnost	Godina završetka	Tip investicije
GAZPROM NEFT/ NIS RAFINERIJA NAFTE	Rusija	Proizvodnja naftnih derivata	2009.	Privatizacija
BAU HOLDING BETEILIGUNGS (STRABAG)/ VOJVODINAPUT	Austrija	Proizvodnja puteva i ostalih objekata od značaja za saobraćaj	2003.	Akvizicija
AVIV ARRON GROUP	Izrael	Razvoj nekretnina i izgradnja	2010 (prva faza)	Greenfield
En-A1 GROUP	Slovenija	Izgradnja i upravljanje nekretninama	2009.	Greenfield

Pored pomenutih stranih investitora i privrednici Pančeva ulagali su u svoje proizvodne procese kako bi unapredili poslovanja i bili konkurentni na tržištu. Od onih koji su uložili znatna finansijska sredstva izdvajamo: „HIP Petrohemija“ a. d., „Industrija skroba Jabuka“ a. d., „Prokal“ d. o. o., „Pavle“ d. o. o., „Silex“ d. o. o., „Fabrika stočne hrane Jabuka“ a. d., „Znak“ d. o. o., „Brako Feroprodukt“ d. o. o.

Infografika 07

Troškovnik

Voda

	Domaćinstva RSD/m³	52,24
	Privredna potrošnja RSD/m³	103,60

Kanalizacija

	Domaćinstva RSD/m³	43,34
	Industrijska potrošnja RSD/m³	85,80

Grejanje

	Domaćinstva RSD/m²	87,98
	Poslovni prostor RSD/m²	121,28

Smeće

	Domaćinstva RSD/m²	6,56
	Poslovni prostor RSD/m²	6,70

Internet

	ADSL RSD / mesečno	870 - 4.956
	Kablovski RDS / mesečno	1.480 - 3.580

Cena stambenog prostora

	EUR/m²	450 - 900
---	--------	------------------

Iznajmljivanje stambenog prostora

	EUR / mesečno	50 - 200
---	---------------	-----------------

Cena poslovnog prostora

	EUR/m²	600 - 900
---	--------	------------------

Iznajmljivanje poslovnog prostora

	EUR / mesečno	150 - 450
---	---------------	------------------

Podsticaji za investitore na lokalnom nivou

Grad Pančevo ostvaruje blisku saradnju sa predstavnicima privrednika u gradu i sagledava njihove potrebe. Upravo iz ove saradnje proistiće usklađivanje lokalnih propisa kako bi oni doprineli razvoju povoljne poslovne klime.

Na sajtu grada www.pancevo.rs možete preuzeti sledeće dokumente:

- vodič za dobijanje građevinske dozvole
- podsticajne mere za investitore
- lokacije za investiranje – interaktivna mapa

Porez na imovinu

U Odluci o porezu na imovinu utvrđene su stope do visine najviše stope propisane zakonom (0,4 %) i to: na prava na nepokretnosti poreskog obveznika koji vodi poslovne knjige 0,40 %; na prava na zemljištu kod obveznika koji ne vodi poslovne knjige 0,30 %; na prava na nepokretnosti poreskog obveznika koji ne vodi poslovne knjige 0,3 %.

Lokalne komunalne takse

Taksa za isticanje firme na poslovnom prostoru (firmarina) definisana je različito u zavisnosti od veličine pravnog lica, vrste delatnosti, visine godišnjeg prihoda, površine poslovnog prostora i dela teritorije Pančeva na kojem se nalazi. U naseljenim mestima cena firmarine je duplo manja nego u Pančevu. Od plaćanja firmarine oslobođena su mala pravna lica i preduzetnici koji ne ostvaruju godišnji prihod veći od 50.000.000,00 dinara. Kao podsticajna mera za početnike, pravna lica koja su prvi put registrovana u registru APR-a ne plaćaju firmarinu za tu kalendarsku godinu. Firmarinu ne plaćaju obveznici koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije u elektranama na sunce i vetar (obnovljivi izvori energije), registrovana poljoprivredna gazdinstva, sportske organizacije, političke stranke, stari, umetnički zanati, narodna radinost, sindikati, crkve, verske zajednice i udruženja.

Grad, kao podsticajnu meru, **oslobađa plaćanja naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine** privredne subjekte koji započinju sa privrednim aktivnostima za godinu u kojoj su se registrovali. U cilju podsticaja povoljne poslovne klime i manjeg opterećenja privrednika koji posluju na teritoriji grada Pančeva, ova naknada se umanjuje za 50% malim i srednjim pravnim licima, za 70% vlasnicima ili korisnicima poslovnog prostora za obavljanje proizvodne poslovne delatnosti i za 100% udruženjima građana, sportskim organizacijama, drugim neprofitnim organizacijama i starim zanatima.

Naknada za uređenje građevinskog zemljišta se umanjuje 30% za garaže kao zasebne komercijalne objekte, staklenike i staklene baštne; 30% za izgradnju sportskih terena privremeno pokrivenih u toku godine; 75% za ekonomski objekte gde se kao investitori pojavljuju poljoprivredna gazdinstva.

Izgradnja novih i legalizacija postojećih poslovnih objekata

Investitori novih poslovnih objekata za obavljanje svih proizvodnih delatnosti mogu ostvariti pravo na umanjenje naknade prema broju zaposlenih radnika na neodređeno vreme i to za 10% na svakih 20 radnika, odn. na 30 ako se naknada plaća na rate; ako se delatnost obavlja primenom savremenih tehnologija, naknada se umanjuje za 10% na svakih 10 radnika, odn. 15 ako se naknada plaća na rate.

Uređenje građevinskog zemljišta sredstvima investitora

Naknada se umanjuje za maksimalnih 60% na ime priznanja troškova izgradnje infrastrukturnih objekata od strane investitora. U slučaju izgradnje sledećeg objekta na predmetnoj parceli ili na kompleksu fazne gradnje za koji se koristi izgrađena infrastruktura sredstvima investitora, priznaće se preostali stvarni iznos troškova izgradnje. Dozvoljava se umanjenje od 40% ukoliko se naknada plati u jednokratnom iznosu i to 30 dana od dana zaključenja Ugovora između investitora i JP "Direkcija". Dozvoljava se plaćanje naknade na najviše 24 mesečne rate, a u tom slučaju investitor takođe ostvaruje pravo na umanjenje od 40% na preostali iznos nedospelih rata koje plati objedinjeno jednokratno.

Finansijski podsticaji

Vlada Republike Srbije

Na osnovu Uredbe Vlade Republike Srbije o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija bespovratna finansijska sredstva se mogu dodeliti domaćim ili međunarodnim kompanijama za finansiranje investicionih projekata u proizvodnom sektoru, sektoru usluga koje mogu biti predmet međunarodne trgovine i za strateške projekte iz oblasti turizma. Sredstva se ne mogu dodeliti za finansiranje investicionih projekata u sektoru primarne poljoprivredne proizvodnje, ugostiteljstva, trgovine, proizvodnje sintetičkih vlakana i uglja.

Državne subvencije								
Investicioni projekti za koje se odobravaju sredstva	Projekti od posebnog značaja	Veliki investicioni projekti		Srednji investicioni projekti	Proizvodni sektor		Usluge koje mogu biti predmet međunarodne trgovine	Strateški projekti iz oblasti turizma
					Investicije u devastirana područja i područja od posebnog značaja	Investicije u ostala područja		
Visina sredstava	Do 17 % od ukupne visine investicija	Do 17 % od ukupne visine investicija	Do 20 % od ukupne visine investicija	Do 10 % od ukupne vrednosti investicija	4000-10000 evra po otvorenom radnom mestu	4000-10000 evra po otvorenom radnom mestu	4000-10000 evra po otvorenom radnom mestu	4000-10000 evra po otvorenom radnom mestu
Minimalna vrednost ulaganja	200 miliona evra	100 miliona evra i više	Od 50-100 miliona evra	30 miliona evra	0,5 miliona evra	1 milion evra	0,5 miliona evra	5 miliona evra
Minimalan broj radnika	1000	300		150	50	50	10	50

Fond za razvoj Republike Srbije smerava svoje aktivnosti u cilju podsticanja ravnomernog regionalnog razvoja; podsticanja konkurentnosti i likvidnosti privrede; podsticanja zapošljavanja i proizvodnje robe namenjene izvozu. Pravo na korišćenje sredstava Fonda imaju privredni subjekti na području Republike Srbije, koji dostave finansijske izveštaje za prethodne dve godine, u kojima nije iskazan gubitak i to: privredni subjekti koji su u većinskom privatnom ili državnom vlasništvu, osim javnih preduzeća i privredni subjekti koji imaju učešće društvenog kapitala manje od 40 %. www.fondzarazvoj.gov.rs

Nacionalna služba za zapošljavanje nudi niz programa koji imaju za cilj subvencionisanje samozaopšljavanja, kao i otvaranje novih radnih mesta. Poslodavci koji žele da zaposle lica koja pripadaju posebnim kategorijama nezaposlenih imaju pravo na oslobođenje od plaćanja doprinosa na obavezno socijalno osiguranje, koji se plaćaju na osnovicu, odnosno na teret sredstava poslodavca. www.nsz.gov.rs

Vlada Autonomne Pokrajine Vojvodine

Pokrajinski sekretarijat za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost polova dodeljuje privrednim društvima bespovratna sredstva za finansiranje projekata u oblasti turizma, podsticajna sredstva za refundaciju troškova učešća na domaćim i međunarodnim sajmovima, pomaže razvoj proizvodnih delatnosti od interesa za unapređenje privrede i sl.

www.spriv.vojvodina.gov.rs

Pokrajinski sekretarijat za nauku i tehnološki razvoj, u skladu sa Programom od opšteg interesa za Republiku Srbiju, obavlja poslove pokrajinske uprave u vezi sa: podsticanjem međunarodne saradnje i inovacione delatnosti; obezbeđivanjem finansijskih sredstava za sufinansiranje posebnih programa inovacione delatnosti i infrastrukture na teritoriji AP Vojvodine; obezbeđivanjem sredstava za sufinansiranje programa osnovnih istraživanja i programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja u AP Vojvodini, za sufinansiranje učešća naučnoistraživačkih radnika i studenata na naučnim skupovima i usavršavanjima u inostranstvu i za organizaciju naučnih skupova na teritoriji AP Vojvodine.

apv-nauka.ns.ac.rs

Razvojni fond Autonomne pokrajine Vojvodine učestvuje u realizaciji programa i projekata zasnovanih na ekonomskim principima za potrebe ostvarivanja sledećih ciljeva na svojoj teritoriji:

1. razvoj privrede;
2. razvoj poljoprivrede;
3. podsticanje osnivanja malih i srednjih preduzeća i razvoj preduzetništva;
4. podsticanje socijalnog preduzetništva;
5. podsticanje zapošljavanja;
6. podsticanje izvoza;
7. podsticanje ravnomernog regionalnog razvoja;
8. drugih programa i projekata iz izvornih ili poverenih nadležnosti.

www.rfapv.rs

Pokrajinski fond za razvoj poljoprivrede je osnovan sa ciljem podsticanja razvoja poljoprivrede u Vojvodini i otklanjanja problema u oblasti poljoprivredne proizvodnje putem učešća u finansiranju programa unapređenja i razvoja pojedinih oblasti poljoprivrede; podsticanja intenzivnije i kontinuiranije proizvodnje i obezbeđenja što više roba za izvoz; podsticanja osnivanja i organizovanja preduzeća u oblasti poljoprivrede; podsticanja razvoja zemljoradničkog zadružarstva; predlaganja podsticajnih mera sistemskog karaktera na nivou pokrajine.

www.fondpolj.vojvodina.gov.rs

Pokrajinski sekretarijat za međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu www.region.vojvodina.gov.rs
Fond za podršku investicija u Vojvodini – VIP **www.vip.org.rs**

Poreski podsticaji

Srbija ima jedan od najnižih poreza na dobit preduzeća u regionu a koji iznosi 15 %. Zakonom su propisani i dodatni podsticaji u vidu oslobođanja od plaćanja poreza, podsticaja kod ulaganja, poreskih kredita i ubrzane amortizacije.

Poreska oslobođenja

- Poreski obveznik koji uloži u osnovna sredstva iznos koji premašuje sumu od jedne milijarde dinara (otprilike 8.8 miliona evra) i zaposli najmanje 100 lica, oslobađa se plaćanja poreza na dobit preduzeća u periodu od 10 godina.
- Poresko oslobođenje za koncesije i neprofitne organizacije.
- Preduzeće koje zaposle nova lica će u narednih 12 meseci biti oslobođeno plaćanja celokupnog ili dela doprinosu zavisno od godina života novozaposlenih.
- Preduzeća koja zapošljavaju invalidna lica su oslobođena poreza na dobit preduzeća srazmerno učešću u ukupnom broju zaposlenih.
- Oslobođenje za obavezno socijalno osiguranje na teret poslodavca (zbirno 17,9 %), za novoza poslena lica starija od 50 godina u celosti, starija od 45 godina – 80 %. Oslobođenje se koristi u trajanju od dve godine od dana zasnivanja radnog odnosa.
- Poslodavac koji zaposli lice mlađe od 30 godina koje se nalazi na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje oslobađa se plaćanja doprinosu za obavezno socijalno osiguranje za period od dve ili tri godine.
- Oslobađa se plaćanja doprinosu za obavezno socijalno osiguranje poslodavac koji na neodređeno zaposli lice sa invaliditetom.

Drugi poreski podsticaji

- Poslovni gubici utvrđeni u poreskom bilansu mogu se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.
- Petogodišnje oslobođenje od poreza je omogućeno preduzećima koja ostvaruju ulaganje po osnovu koncesije, a može se primenjivati od trenutka kad je ulaganje završeno.
- Pravo na ubrzanu amortizaciju određenih osnovnih sredstava.
- Uvoz opreme, koji predstavlja strano ulaganje, oslobođen je carinskih dažbina.

Više o ovim i drugim podsticajima možete naći na sledećim adresama:

www.poreskauprava.gov.rs, www.vip.org.rs, www.pks.rs, www.siepa.gov.rs

Osnivanje preduzetničke radnje/privrednog društva

Postupak osnivanja privrednog subjekta pokreće se podnošenjem uredno popunjene registracione prijave **Agenciji za privredne registre** (Trg Nikole Tesle 5, Pančevo).

Registracione prijave se mogu pribaviti u Agenciji za privredne registre (APR), organizacionim jedinicama APR-a ili besplatno preuzeti sa sajta APR-a (www.apr.sr.gov.rs).

Za otvaranje preduzetničke radnje potrebno je priložiti:

- zahtev za osnivanje (zahtev se može preuzeti na sajtu Agencije www.apr.sr.gov.rs),
- fotokopiju lične karte
- dokaz o uplati takse od **1.200,00** dinara.

Naknada za registraciju osnivanja privrednih društava bez obzira na pravnu formu (ortačko društvo, komanditno društvo, društvo sa ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo) iznosi 4.500,00 dinara.

Proces izdavanja dozvola

Paket formulara

Na **šalteru br. 9** Gradskog uslužnog centra investitori mogu da preuzmu informator za dobijanje građevinske dozvole, informacije o kretanju predmeta u Sekretarijatu za zaštitu životne sredine, urbanizam, građevinske i stambeno-komunalne poslove i druge informacije u vezi sa izdavanjem dozvole. Zahtevi, odnosno obrasci iz domena ovog Sekretarijata, investitori mogu da podignu na **šalterima br. 1, 2 i 3** pisarnice Gradske uprave ili preuzmu i odštampaju sa internet prezentacije Sekretarijata.

Adresar:

Gradski uslužni centar – Trg kralja Petra I 2-4 (ulaz iz Petra Drapšina)

Odeljenje za urbanizam – Trg kralja Petra I 2-4, šesti sprat

Služba za katastar nepokretnosti – Žarka Zrenjanina 19

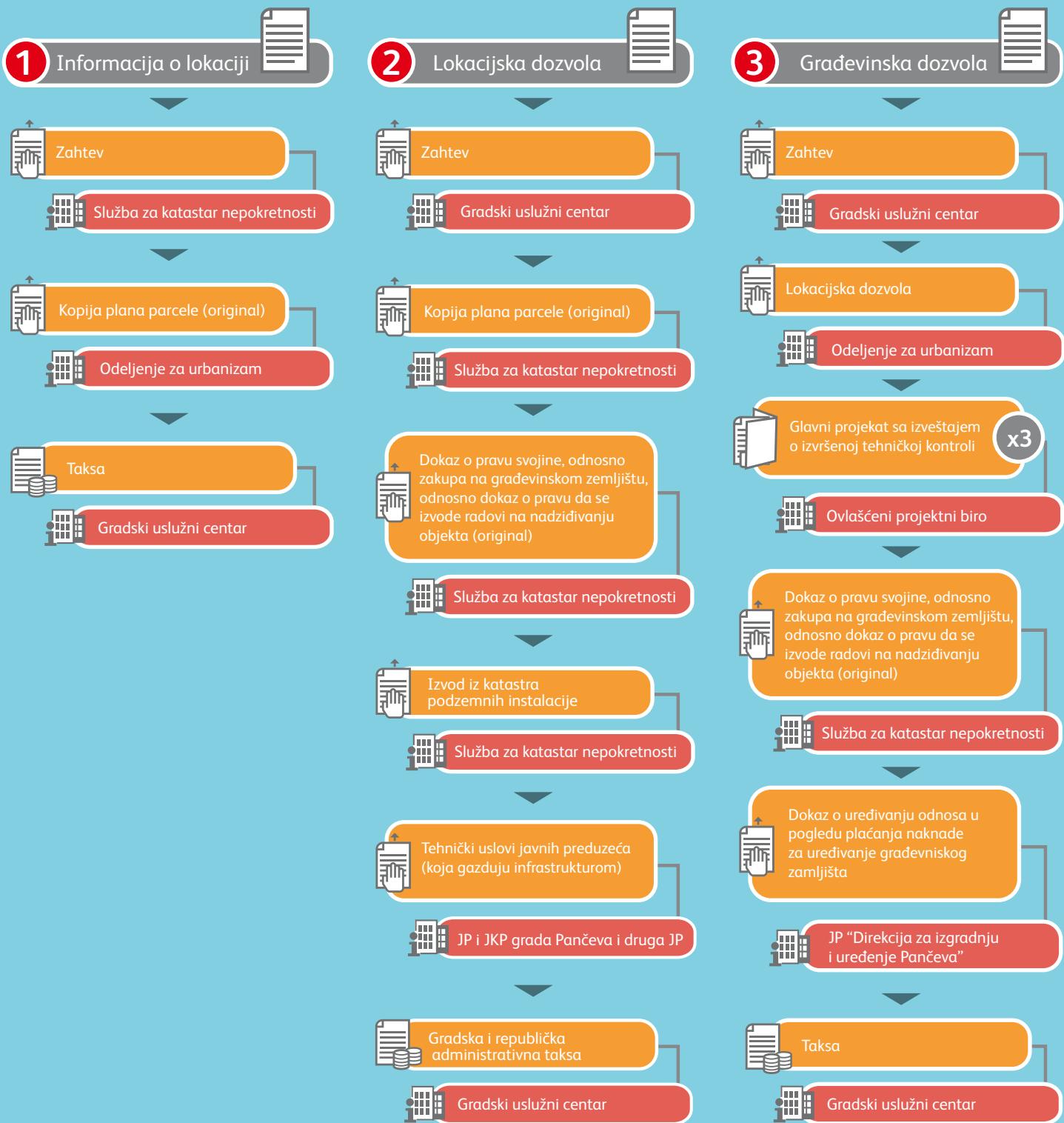
JP „Direkcija za izgradnju i uređenje Pančeva” – Zmaj-Jovina 6,

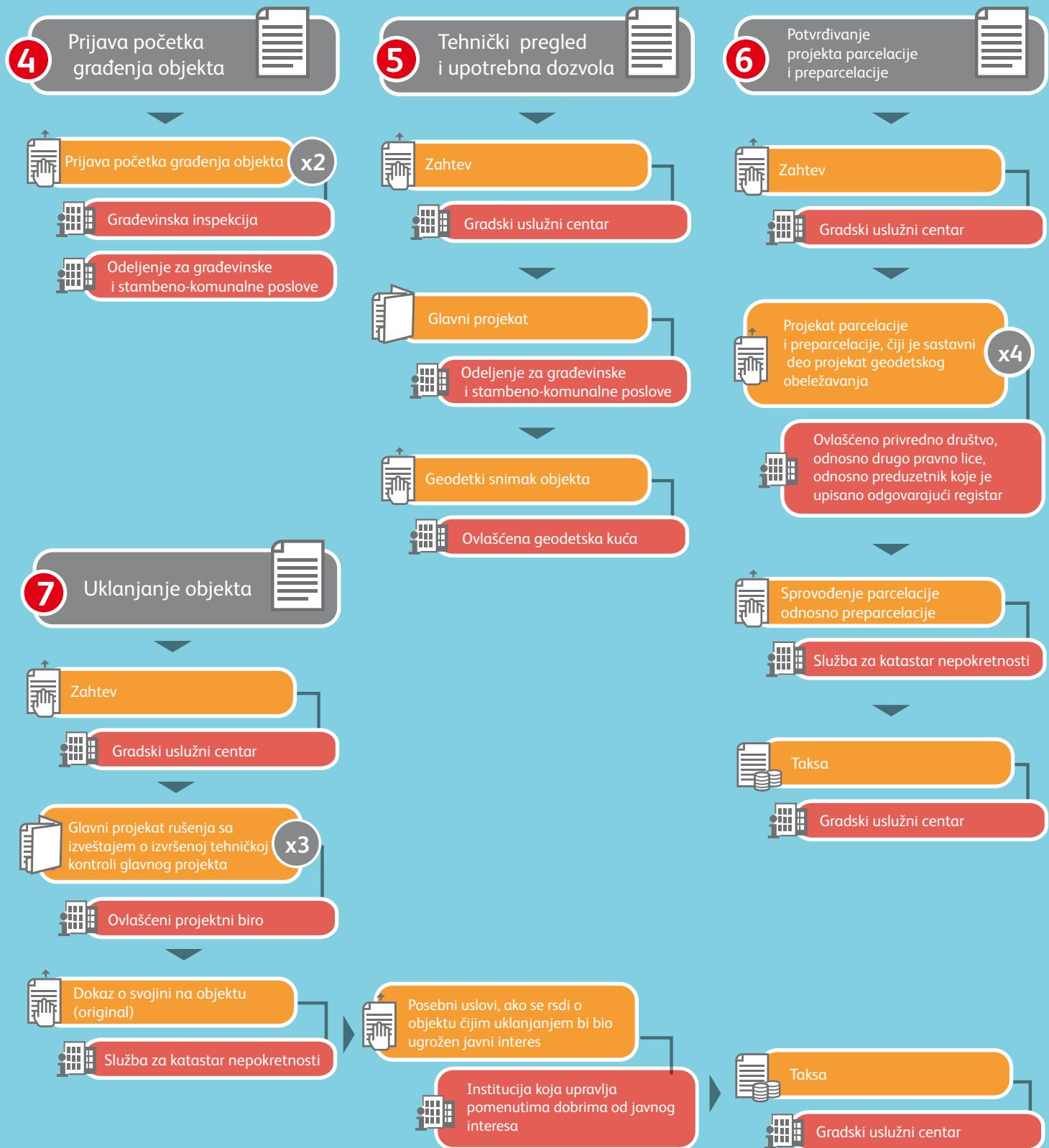
Odeljenje za građevinske i stambeno-komunalne poslove – Trg kralja Petra I 2-4, šesti sprat

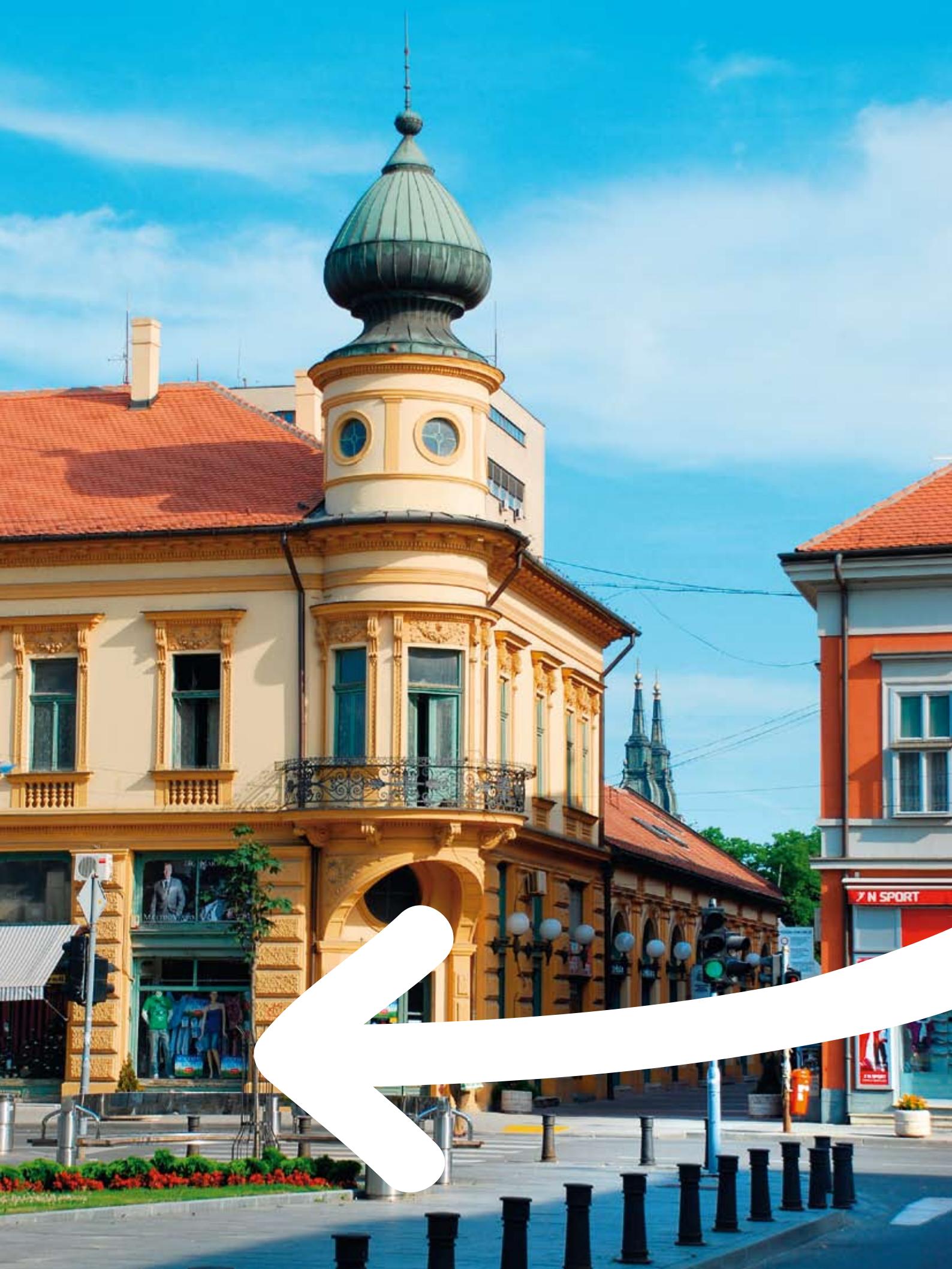
Odeljenje građevinske inspekcije – Trg kralja Petra I 2-4, sedmi sprat.

Infografika 08

Informator za izdavanje građevinskih i stambeno-komunalnih dozvola

Kvalitet života

KULTURNA PONUDA GRADA

Grad Pančevo je prepoznatljiv po razvijenom pulsirajućem kulturnom životu koji se ogleda kroz aktivnosti mreže 15 ustanova kulture u gradu: Gradska biblioteka, Narodni muzej, Istorijski arhiv, Zavod za zaštitu spomenika kulture, Kulturni centar Pančeva, Dom omladine i devet domova kulture u naseljenim mestima.

Pored ustanova kulture, postoje brojna kulturno-umetnička društva, neformalne grupe, udruženja građana, umetnika i drugih subjekata u okviru civilnog sektora, koji upotpunjuju i oplemenjuju kulturni prostor i život grada.

Pančevo je prvo u Srbiji donelo Strategiju kulturnog razvoja grada Pančeva od 2010. do 2015. godine, čija je vizija da Pančevo postane deo evropske kulturne baštine, u kojem se prožimaju različiti kulturni identiteti, ostvaruje kultura mira i neprekidno razvijaju uslovi za ostvarivanje različitih kulturnih izraza. Misija ovog važnog strateškog dokumenta jeste da očuva i unapredi zaštitu kulturnog nasleđa i stvori nove vrednosti koje doprinose izgradnji građanskog društva u ambijentu koji je podsticajan za delovanje različitih aktera kulturnog života grada. Oblasti u kulturi koje će se unaprediti odnose se na sedam segmenata: zaštita kulturne baštine i reaktivacija industrijskog nasleđa, otvorenost i dostupnost ustanova kulture, transformacija domova kulture u naseljenim mestima, kulturna razmena, festivali, multikulturalizam, interkulturni dijalog, razvoj, negovanje publike i alternativna scena.

Biblioteka

Gradska biblioteka Pančevo pominje se još 1923. godine, a samostalna ustanova postaje 1944. godine. Bavi se prikupljanjem, čuvanjem i davanjem na korišćenje knjiga i popularisanjem knjige i čitanja (manifestacije „Knjigu na dar, budi car” i „Jedna knjiga i jedan grad”, „Majski dani knjige”), informisanjem, izdavačkom i grafičkom delatnošću (izdaje stručan časopis „Pančevačko čitalište”). Bibliotečki fond sadrži 200.000 jedinica, a broj članova je oko 12.000. U okviru biblioteke funkcioniše elektronska čitaonica i galerijski prostor. Postoji jedna gradska biblioteka u Pančevu sa matičnom službom za devet biblioteka pri domovima kulture u svim naseljenim mestima.

www.biblioteka-pancevo.org.rs

Arhiv

Istorijski arhiv u Pančevu je osnovan 1947. godine i jedna je od najvećih ustanova ove vrste u zemlji. Smešten je u zgradi kasarne austrougarske vojske podignute 1875. godine. Građa se nalazi na policama ukupne dužine devet kilometara. Najvredniji je fond Magistrata, gde je sačuvana građa iz perioda od 1794. do 1872. godine. Ova ustanova se bavi zaštitom građe na teritoriji četiri opštine (Kovin, Kovačica, Opovo i Alibunar). Prateće aktivnosti Arhiva ogledaju se u organizaciji izložbenih aktivnosti u okviru uređenog galerijskog prostora, u kojima se odvijaju dve prestižne likovne manifestacije sa predznakom međunarodne, Bijenale srpskog crteža i Ex libris. Istorijski arhiv se intenzivno bavi izdavaštvom, kao i reprintom uspešnih izdanja iz svoje arhivistike.

www.arhivpancevo.org.rs

Muzej

Narodni muzej Pančevo se nalazi u zgradi bivšeg Magistrata, impresivnoj građevini iz 1833. godine. U njemu se čuvaju pokretna kulturna dobra koja svedoče o istoriji Pančeva i okoline. Muzej je osnovao dr Borislav Jankulov 1923. godine. Kao izložbene celine u okviru stalne postavke muzeja, danas se nalaze Galerije portreta 19. veka, Slikarstvo prve polovine 20. veka, Slikarstvo likovne grupe „Pančevo 5” i Savremeno pančevačko slikarstvo osme i devete decenije ovoga veka. Kao poseban deo je prezentacija enterijera 19. veka, sa eksponatima iz zbirke primenjene umetnosti. Jedan od najvrednijih umetničkih eksponata muzeja je velika kompozicija Paje Jovanovića „Seoba Srba”. Muzejski legati predstavljaju svedočanstvo o izuzetnom kulturnom životu u Pančevu između dva rata, a čiji je centar bio u kući Aleksić-Smedrevac. Postoje odeljenja za istoriju umetnosti, istoriju, arheologiju, etnologiju, stalna postavka i salon za namenske izložbe. Muzej izdaje časopis „Glasnik muzeja Banata”. Narodni muzej poseduje 37.000 predmeta i više od 200 registrovanih arheoloških nalazišta. Narodni muzej se aktivno uključuje u animiranje brojnih aktera u okviru međunarodne manifestacije Noć muzeja.

www.muzej-pancevo.org.rs

Zavod za zaštitu spomenika kulture

Zavod za zaštitu spomenika kulture Pančeva postoji od 1978. godine kao jedinica za zaštitu spomenika kulture u Pančevu pri Narodnom muzeju. Od marta 1993. godine Zavod postaje samostalna ustanova. Svojom delatnošću Zavod pokriva teritoriju osam opština južnog Banata (Pančeva, Vršac, Kovin, Bela Crkva, Alibunar, Plandište, Kovačica i Opovo). Na teritoriji koju Zavod pokriva nalazi se preko 100 spomenika kulture, od toga osam nepokretnih kulturnih dobara od izuzetnog značaja, s tim da se na teritoriji grada Pančeva nalaze tri.

Adresa: Žarka Zrenjanina 17, 26000 Pančeva, tel: 013/351-472 i 348-487; zavod@panet.rs

Kulturni centar

Kulturni centar Pančeva osnovan je 1963. godine i bavi se organizacijom i produkcijom programa i sadržaja iz oblasti kulture i umetnosti. Program Kulturnog centra se može podeliti na filmski, pozorišni, muzički, program vizuelnih umetnosti, izdavaštvo i produkciju.

Kulturni centar je nosilac važnih manifestacija u oblasti:

- vizuelne umetnosti: Bijenale umetnosti, sa tradicijom dužom od 30 godina, Bijenale dečijeg umetničkog stvaralaštva „Budi” i Salon Pančeva, koji traje više 40 godina;
- negovanja autorske strip scene: GRR, program koji vodi naš najznačajniji umetnik Saša Rakezić (Aleksandar Zograf);
- muzičkog stvaralaštva: Jazz festival, sa tradicijom dugom 14 godina, Etno.com, festival koji neguje tradicionalnu muziku.

Važan segment delovanja ove ustanove je i u domenu profesionalne pozorišne produkcije koja je namenjena deci i odraslima. U okviru ove ustanove funkcioniše gudački kvartet „Arko”. Prepoznatljiv rad je vidljiv i kroz delovanje Savremene galerije, galerije „Dvoriste” i afirmisanje alternativne scene koja funkcioniše u prostoru koji ima naziv „Elektrika”. Za svoje aktivnosti Kulturni centar Pančeva je na polju izdavaštva, produkcije, izlagачkih aktivnosti dobijao važna priznanja i nagrade.

www.kulturnicentarpanceva.rs

Dom omladine

Osnovan je 1975. godine sa ciljem organizovanja edukativnih, kulturno-zabavnih programa za mlade, filmskih radionica, škole crtanja, podrške muzičkim bendovima.

Organizator je manifestacija koje traju više decenija:

- susret mladih stvaralaca oko zbornika „Rukopisi”, koji predstavljaju zbornik poezije i kratke proze autora sa prostora bivše Jugoslavije, koji traje već 34 godine;
- Rok fest, muzički festival koji okuplja ljubitelje rok zvuka;
- In treš festival, festival kratkog amaterskog filma;
- Ex teatar fest, festival alternativnog pozorišnog izraza, koji pod različitim nazivima postoji već više od 30 godina.

U okviru ustanove funkcioniše muzički studio „Pandemonium”, opremljen za vežbanje članova neafirmisanih, autorskih bendova, s tim da je rezultat ove aktivnosti vidljiv kroz muzičku produkciju.

www.domomladinepancovo.com

Domovi kulture

Kulturno delovanje u svih devet naseljenih mesta je prisutno više od pola veka kroz rad domova kulture koji su i osnovani u cilju zadovoljavanja kulturnih potreba lokalnog stanovništva, a polazeći od specifičnosti date sredine. Prepoznatljivi sadržaji su u vezi sa očuvanjem tradicije, jezika i običaja, zbog prisutnosti multietničnosti i multikonfesionalnosti u većini naseljenih mesta (Jabuka, Banatsko Novo Selo, Dolovo, Ivanovo, Kačarevo), sa ciljem približavanja različitih kultura najširim slojevima stanovništva. Vredno je istaći da je zahvaljujući dugogodišnjem postojanju i radu domova kulture u naseljenim mestima unapređen proces urbanizacije, čime su kulturna dešavanja pristupačnija stanovništvu u naseljenim mestima.

Dom kulture u Starčevu realizuje prestižnu muzičku međunarodnu manifestaciju „Starčevačka tamburica”, koja okuplja brojne muzičare koji neguju žičani zvuk. Pri Domu je aktivna i galerija „Boem”, koja promoviše umetničko stvaralaštvo.

Adresa: Pančevački put 2, 26232 Starčeve, tel: 013/631-128; dkstarcevo@yahoo.com

Dom kulture u Omoljici neguje već skoro 40 godina festival „Žisel”, koji podstiče amatersko stvaralaštvo u oblasti fotografije i dokumentarnog filma sa temom Život sela, što ga svrstava u jedan od najstarijih filmskih festivala u Srbiji.

Adresa: Trg Svetog Save 1, 26230 Omoljica, tel: 013/617-005; domkulture@krstarica.com

Dom kulture u Banatskom Brestovcu pomaže Kino-foto klubu „Ponjavica“ da uspešno i kvalitetno realizuju gradsku manifestaciju „Dani prirode“, koja ima za cilj promovisanje umetničke fotografije, razvijanje ekološke sveti i unapređenje životne sredine.

Adresa: Pančevačka 66, 26234 Banatski Brestovac, tel: 013/626-133 i 626-188.

Dom kulture u Ivanovu je osnovao Foto-društvo „Dunavac“, sa kojim je iznedrio izložbu fotografija „Ivanovo u fokusu“. Svojom pitoreksnošću Ivanovo pleni svojim prirodnim resursima, zato i ne čudi što se baš na ovom mestu organizuje ovaj foto-safari.

Adresa: Dože Đerđa 62, 26233 Ivanovo, tel: 013/629-129; marko.guran@gmail.com

Dom kulture u Dolovu ima dugu tradiciju negovanja folklornog i muzičkog stvaralaštva svih etničkih zajednica, a naročito Rumuna. Manifestacija sa najdužim stažom u ovom mestu je „Ivanjsko cveće“, a podrazumeva negovanje dečijeg folklornog i muzičkog stvaralaštva.

Adresa: Kralja Petra I 36, 26227 Dolovo, tel: 013/634-006; biblioteka.dolovo@gmail.com

Dom kulture u Banatskom Novom Selu spada u red najaktivnijih ustanova sa brojnim sadržajima koji okupljaju različite subjekte, a pre svega pripadnike nacionalnih manjina. Neguje se stvaralaštvo Rumuna u oblasti pozorišnog i muzičkog stvaralaštva.

Adresa: Maršala Tita 73, 26314 Banatsko Novo Selo, tel: 013/615-114; dkbnr@donet.rs

Dom kulture u Kačarevu afirmiše savremen pristup u oblikovanju kulturne ponude, namenjene pre svega mladima, a koja doprinosi razvijanju urbanog duha lokalne zajednice.

Adresa: Maršala Tita 37, 26212 Kačarevo, tel: 013/602-050; muskinjart@yahoo.com

Dom kulture u Jabuci realizuje programe koji imaju specifičnost negovanja dečijeg stvaralaštva. Prisutne su takođe aktivnosti u okviru rada kulturno-umetničkih društava koji neguju jezik, običaje i kulturu makedonske i romske etničke zajednice.

Adresa: Ive Lole Ribara 2, 26201 Jabuka, tel: 013/624-067; dkjabuka@madnet.rs

Dom kulture u Glogonju sa novim prostornim kapacitetima razvija različite programske aktivnosti negujući kulturnu raznolikost i posebnosti svoje lokalne zajednice.

Adresa: 1. maj 82, 26202 Glogonj, tel: 013/627-115; dkglogonj@yahoo.com

Pančevo - grad kulture!

Gradske manifestacije

Karakter	Naziv	Organizator	Vreme
Obeležavanje značajnih datuma	Proslava dana grada	Grad Pančevo, Kulturni centar	novembar
	Badnje veče	SPC, grad Pančevo	januar
	Božićni koncert	Katolička crkva, Kulturni centar	decembar
	Svetosavska akademija	SPC, Kulturni centar	januar
	Uskršnji koncert	SPC, katolička crkva i Kulturni centar	april
	Dani Prote Vase	SPC, Kulturni centar	jun
	Dani duhovne muzike*	SPC	novembar
	Raspevano proleće	Muzički centar	mart
	Rok festival	Dom omladine	avgust
	Etno.com*	Kulturni centar	septembar
Verski praznici i svečanosti	Starčevačka tamburica*	Dom kulture Starčevo	oktobar
	Etno glas*	Dom omladine	novembar
	Festival fanfara	MZ BN Selo	avgust
	Jazz festival*	Kulturni centar	novembar
	Gašini akordi	Kreativni kulturni klub Starčevo	februar
	Rege festival	Dom omladine, Trenchtown rockers	novembar
	Žetalački dani	MZ Vojlovica	jun-jul
	Susret bajkera*	Moto klub Coyote	jul-avgust
	Ivanjsko cveće*	KUD Aksentije Maksimović	jul
	Pančevački karneval*	Udruženje prijatelja Pančeva	jun

Festivali hrane i pića	Štrudlijada*	MZ i dom kulture Dolovo	septembar
	Slaninijada	Turističko društvo Kačarevo	februar
	Paprikijada	MZ Banatski Brestovac	avgust
	Dani šunke*	MZ Omoljica	mart
	Vinarijada	Dolovo	februar
Kulturno - umetničke manifestacije	Dani prirode	KFFA Ponjavica	jun
	Majski dani knjige	Gradska biblioteka	maj
	Ex teatar fest*	Dom omladine	jun
	Likovna kolonija deliblatski pesak	Kulturno prosvetna zajednica	jul
	Žisel	DK Omoljica	avgust
	Referakt	AKK BN Selo i DK BN Selo	avgust
	Festival digitalne umetnosti	Mali Nemo	decembar
	In Treš	Dom omladine	decembar
	Medunarodni festival podvodnog filma*	Klub podvodnih aktivnosti	mart
	Rukopisi	Dom omladine	april-maj
	Bijenale umetnosti*	Kulturni centar	septembar-oktobar
	Bijenale dečije umetnosti	Kulturni centar	maj-jun
	Ex libris	Istorijski arhiv	krajem godine
	* oznaka za regionalne ili međunarodne manifestacije		

Sport

**Dobro došli u grad sportista i sporta!
Dobro došli u grad svetskih šampiona!**

Pančevo je poznato po dugoj tradiciji negovanja sportskog duha, ovo je grad u kom postoji preko stotinu registrovanih klubova, a u njemu su rođeni, trenirali, živeli ili igrali velikani srpskog sporta.

Zaista je nepregledan niz onih koji su iskočili iz proseka i proneli slavu grada širom planete, a ovo su samo neki od njih: Branislav Petrić i Karolj Lajko (boks), Stevan Bena (fudbal), Branislav Pokrajac, Ljubomir Obradović, Dejan Perić i Žikica Milosavljević (rukomet), Milenko Topić (košarka), Vesna Popović (odbojka), Marina Munčan (atletika), Dušan Novakov (ragbi).

Perić i Milosavljević su na svojim pozicijama u timu proglašavani najboljima na svetu, a kada su u pitanju individualni sportovi, u Pančevu je svetsko zlato doneo karatista u apsolutnoj kategoriji Predrag Stojadinov, dok su među najuspešnijim svetskim sportisitma i plivačica Nađa Higl, na 200 metara prsnim stilom; Slobodan Bitević u kategoriji karatista u težini do 84 kg i Dušan Borković, najuspešniji srpski automobilista.

Trenutno se u najvišem državnom rangu bore odbojkašice i rukometari „Dinama” i košarkaši „Tamiša”, a odmah na stepeniku ispod tog su i odbojkaši „Borca” iz Starčeva.

Sportom se u gradu bave i osobe s posebnim potrebama i to u okviru nekoliko klubova i organizacija – „Kliker” i „Sportiko”, sportski klubovi dece i omladine sa posebnim potrebama, Savez sa sport i rekreaciju invalida, inicijativa za inkluziju „VelikiMali”, MNRO – udruženje za osobe za posebnim potrebama, Udrženje za osobe sa cerebralnom paralizom.

Da su Pančevci i ljubitelji avantura, pokazuje prisustvo klubova ekstremnih i novijih sportova poput onih koji zadovoljavaju potrebe alpinista ili bajk i skejt populacije. A brojno članstvo okupljaju i planinarska društva „Jelenak” i „Soko“.

Gradska uprava je osnovala Javno komunalno preduzeće „Mladost” koje se stara o sportskim objektima i terenima u gradu, uglavnom koncentrisanim u dva sportsko-reakreativna centra: SRC „Mladost” i SRC „Strelische”. U okviru pomenutog preduzeća funkcioniše i Centar za razvoj sporta koji pomaže u praćenju psihofizičkih predispozicija dečaka i devojčica koji se uključuju u sportski život.

Prvopomenuti kompleks, **SRC „Mladost”**, površine osam hektara sadrži glavni i pomoćni fudbalski teren, a tu su i tereni za rukomet, košarku, odbojku i tenis – na jednom od njih je na samom početku svoje fantastične karijere titulu osvojio Novak Đoković! Trim staza je nedavno obnovljena, pa krugove u dobrim uslovima, kroz zimzelenu šumicu, optrčava veliki broj zaljubljenika u rekreaciju. U sklopu centra su i upravna zgrada i visokokvalitetni privatni restoran.

Na **SRC-u „Strelište”** (13 hektara) nalazi se Hala sportova površine 3.844 kvm, s tribinama kapaciteta do 1.000 posetilaca, koja uglavnom zadovoljava potrebe gradskih klubova u ekipnim sportovima. Ovaj centar sadrži i otvoreni (1.100 kvm) i zatvoreni plivački bazen (2.707 kvm), kao i po jedan rukometno-kosarkaški i fudbalski teren. Nedavno je postavljen teren s veštačkom travom koji koriste brojni sportisti.

Na **Gradskom stadionu** površine tri hektara nalaze se upravna zgrada i glavni fudbalski teren, oko kog je atletska staza, a tu su i boks, kajak i veslački klub. Samo na severnoj strani postoje male tribine, dok su na istočnoj pomoći fudbalski, a na zapadnoj rukometni teren.

Imajući u vidu da grad s okolinom ima oko 130.000 stanovnika, kao i nedvosmisleno visok nivo razvoja sporta, sportske rekreacije i potrebe građana za bavljenjem fizičkom aktivnošću, očevidan je nedostatak sportskih objekata i terena. Ali Pančevo, kao grad koji misli o razvoju svih oblasti bitisanja i poboljšanju kvaliteta života građana, pristupilo je stvaranju planskih dokumenta na osnovu kojih će se u budućnosti mnogo lakše raditi. Gradska skupština usvojila je Strategiju razvoja sporta do 2014. godine, pa je time stvoren čvrst osnov za nadogradnju. Pančevo je postao grad u kome se deca bave sportom besplatno, sa tendencijom da bude sportski centar regiona s razvijenom infrastrukturom i koji podržava talente i već uspešne pojedince. Pančevo ima intenciju da bude grad u kome je sport činilac razvoja.

Pančevo – grad čiji će vas sportski duh nadahnuti!

Slobodno vreme i zabava

Parkovi

Pančevu se nalazi na obali reka koje pružaju mogućnost za aktivnu odmor, a tu su i uređene kružne biciklističko-pešačke staze uz obalu.

Narodna bašta, najveći park u Pančevu, nastala je 1829. godine po zamisli i idejnom projektu brigadnog generala Mihovila Mihaljevića u želji da Pančevu dobije park po uzoru na druge gradove Centrale Evrope. Od nastanka, izvršene su četiri rekonstrukcije.

Važna godina za ovaj park je 1905. kada je u njemu održana velika Svetska poljoprivredno-industrijska izložba sa ciljem upoznavanja Balkana i Evrope sa pančevačkim zanatskim i poljoprivrednim proizvodima i industrijom. Radovi na poslednjoj rekonstrukciji počeli su 2008. godine kada je pripremljen teren bivšeg rasadnika u vidu obimnih zemljanih radova i radova na raskrčivanju te površine i proširenju parka na još oko 5 hektara.

Najvrednije u Narodnoj bašti je svakako njen raznovrstan biofond. Najdragoceniji primerci stabala su stabla Quercus robur – hrasta lužnjaka, procenjene starosti preko sto godina.

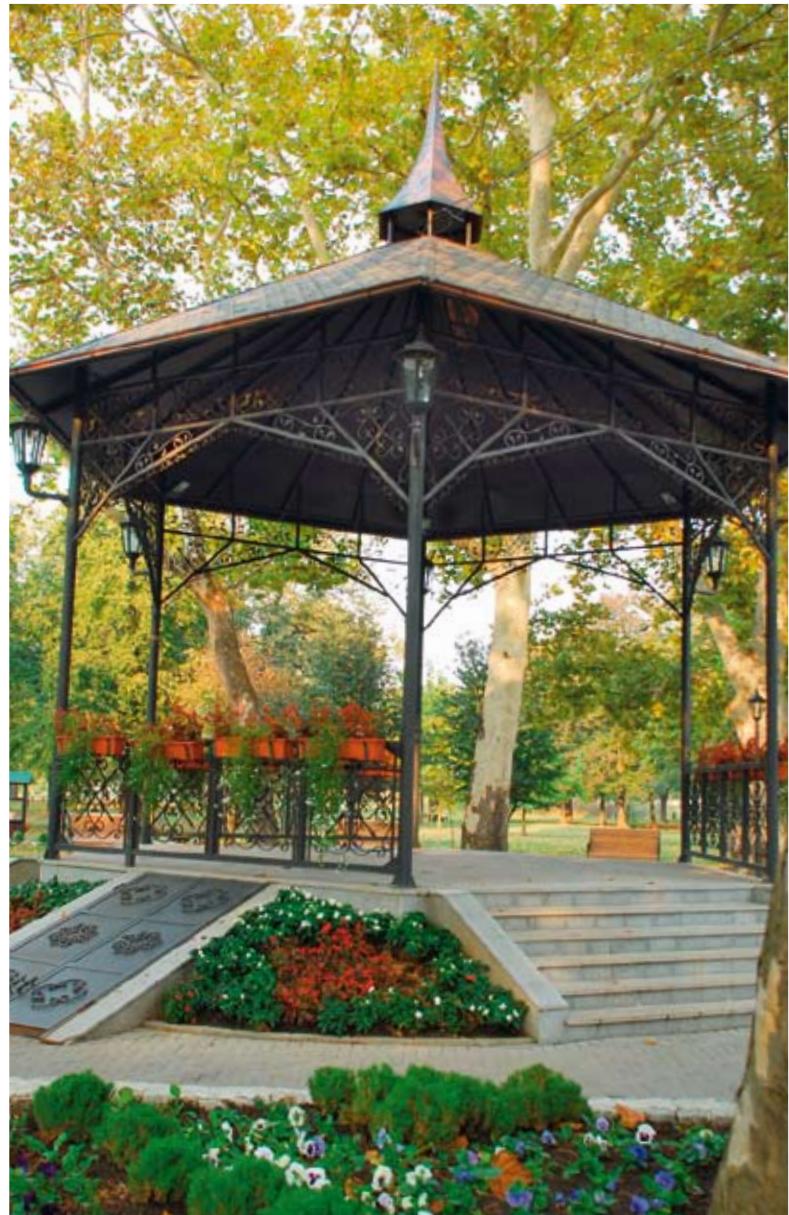

U parku se nalazi nekoliko dečijih igrališta, sprave za fitnes na otvorenom, trim staza duga 1150 m, muzički paviljon, kafe-galerija a opremljen je novom infrastrukturom i mobilijarom.

Park Barutana nekada vojni objekat, danas park u izgradnji – park ekstremnih sportova.

Izgradnja parka započeta je 2011.god., izgrađene su staze, platoi, postavljena je nova infrastruktura, rasveta, javne česme, klupe, izgrađen je moderan skejt-park a trenutno je u izgradnji prva betonska veštačka stena za sportsko penjanje u Srbiji.

U parku će se naći i multifunkcionalan amfiteatar, teretana na otvorenom i igralište za decu starijih uzrasta.

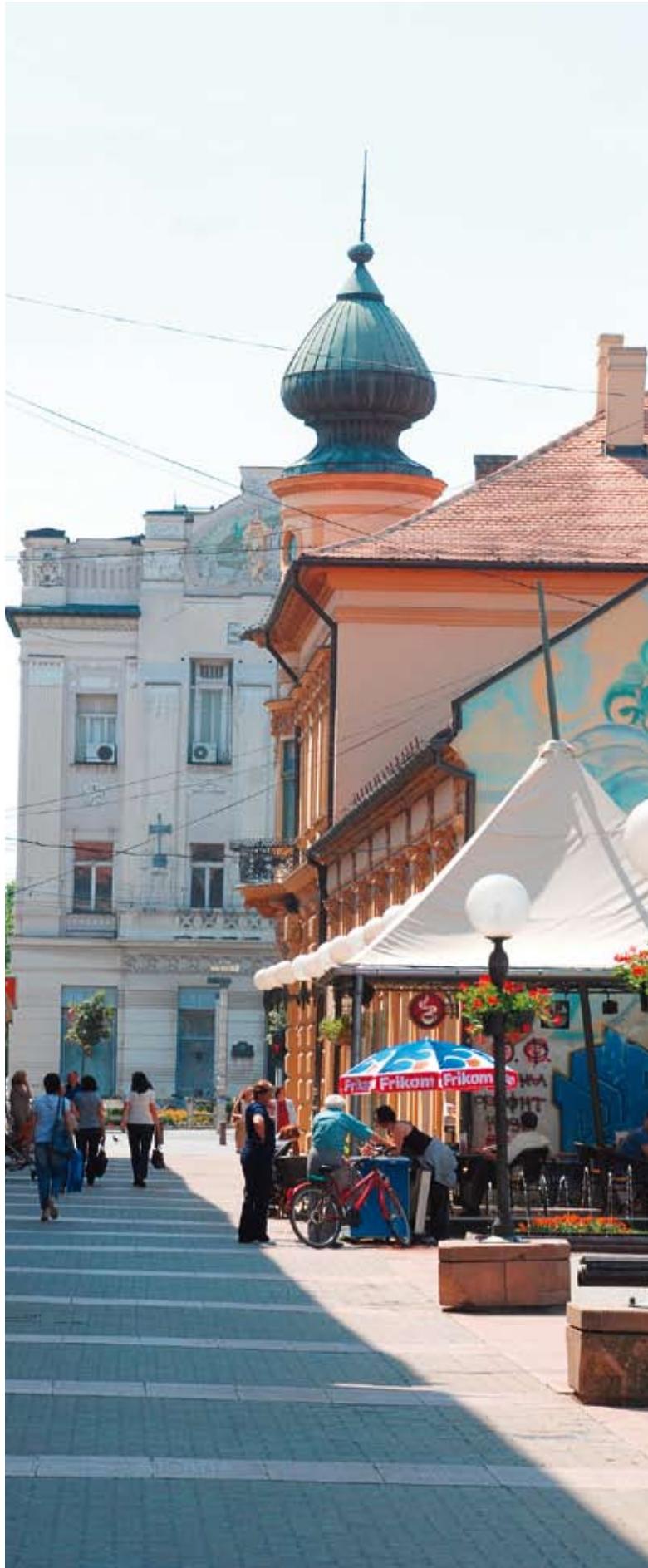

Goranski park je park površine 4,5 ha i nalazi se između naselja Tesla, Kotež i Misa a u neposrednoj je blizini železničke stanice Pančevo varoš.

Park su 70-ih godina prošlog veka podigli tadašnji aktivisti Pokreta gorana Pančeva.

Rekonstrukcija **Železničkog parka** je završena 2010. god. i on od tada funkcioniše kao parkovska površina sa svim pripadajućim infrastrukturnim elementima (staze, rasveta, mobilijar (klupe, korpe za otpatke)).

Pančevo – grad zelenih parkova!

Restorani i kafići

Dobro došli u grad kafića i brojnih restorana s bogatom domaćom i internacionalnom kuhinjom!

Dobro došli u grad koji je živ i noću!

Gosti Pančeva uvek mogu očekivati da će se u gradu pokraj reke dobro provesti. To potvrđuju i svakodnevni dolasci komšija iz Beograda koji pune ugostiteljske objekte i, pogotovo tokom vikenda, uživaju u odličnoj atmosferi klubova. Po kvalitetu i dugovečnosti ističu se restorani „Šaran”, „Citadela”, „Šajka” i „Mladost”, a njima su se u prethodnoj deceniji gastronomskim specijalitetima i odličnom uslugom pridružili „Poco Loco” i „Vetrenjača” čiji karakterističan izgled mami poglede svih onih koji ulazeći u Pančeveo prelaze most preko Tamiša.

Prva asocijacija pri pomenu pančevačkog clubbing-a svakako je „Coupe”. I to ne samo zbog toga što je prvootvoreni kafić u ovom delu sveta – prvobitna 24 kvadratna metra gosti su napunili jula 1981. godine – već i zato što tri puta proširivan prostor još uvek odlično radi. Ovaj klub je uvek bio mesto koje je premijerno pružalo ovdašnjoj publici zadovoljstvo da prati svetske trendove, pa su tako klupske žive svirke postale uobičajeno dešavanje u gradu tek pošto je pelcer uzet iz „Coupe”-a.

Pored toga što je simbol odrastanja 30 generacija Pančevaca, „Coupe” je jedan od motora razvoja grada. Ulica Braće Jovanović je u vreme otvaranja ovog kafića bio neugledan, prašnjavi sokak, a sada je moderna ulica prepuna raznovrsnih lokala koja spušta grad na reku. Na samom Tamišu ili u neposrednoj blizini reke nalaze se popularni kafići „Vagon” i „Kula”, kao i većina pomenutih restorana. U centralnoj pešačkoj zoni, u Njegoševoj ulici, smeštene su prodavnice, a od nekoliko tamošnjih kafića najviše pažnje mladim privlači kafe „Bianco”.

Osim mnogobrojnih parkova, šetališta i trgova (Njegoševa ulica, Trg slobode, Gimnazijski trg, Kej, Trg kralja Petra I, Trg dr Zorana Đindića) u omiljena mesta okupljanja Pančevaca i njihovih gostiju spada i Aviv Park Pančevo, prvi ritejl park u Srbiji koji nudi mogućnosti za kupovinu u najpoznatijim svetskim radnjama i zabavne sadržaje za celu porodicu. Park je otvoren svakog dana od 10 do 22 sata.

Pančevo – grad koji će vas sigurno u pozitivnom smislu iznenaditi!

Zdravstvena i socijalna zaštita

Zdravstveni centar „Južni Banat” je bolnički centar od regionalnog značaja koji zbrinjava bolesnike iz Pančeva i susednih opština i naselja. Dom zdravlja Pančevo pruža usluge primarne zdravstvene zaštite za oko 128.000 stanovnika sa teritorije grada Pančeva.

U Pančevu su prisutne sledeće ustanove socijalne i zdravstvene zaštite:

- Opšta bolnica
- Dom zdravlja
- Zavod za javno zdravlje
- Apoteka „Pančево”
- Centar za socijalni rad „Solidarnost”
- Ustanova za smeštaj i zbrinjavanje starih lica „Gerontološki centar”
- Dom za decu bez roditeljskog staranja „Spomenak”
- Dom slepih „Zbrinjavanje”
- Dom za lica ometena u mentalnom razvoju „Srce u Jabuci” Jabuka
- Dnevni boravak za decu sa smetnjama u razvoju „Neven” u okviru ŠOSO „Mara Mandić”
- klubovi za stara lica
- Predškolska ustanova „Dečja radost”

Pančev – grad koji brine!

Informisanje

Radio-televizija „Pančevo”

Javno radio-difuzno preduzeće RTV „Pančevo” je registrovano za emitovanje televizijskog, radijskog programa, produkcijsku i izdavačku delatnost. TV „Pančevo” emituje program na 37 kanalu kao lokalni emiter. Radio „Pančevo” emituje program na 92,1 MHz kao regionalni emiter, koji svojim signalom pokriva područje Pančeva i opštine Kovin.

Signal TV „Pančeva” prvi put se video 16. decembra 1992. godine, a do promene programskog koncepta je došlo u martu 1997. godine, kada ova kuća postaje pravi javni servis građana Pančeva.

U turbulentnim vremenima TV „Pančevo” je imalo veliku ulogu u objektivnom informisanju o svim relevantnim temama u svakidašnjem životu građana Pančeva. Vrlo važna i prepoznatljiva odrednica rada ove medijske kuće, od 2000. godine, jesu i redakcije na jezicima nacionalnih manjina, koje jednom nedeljno pripremaju polusatne emisije na slovačkom, rumunskom, mađarskom, makedonskom i odnedavno, u fazi eksperimenta, na romskom jeziku, čime TV „Pančevo” značajno doprinosi očuvanju jezika i kulture pomenutih etničkih zajednica, afirmiše interkulturalni dijalog (emisije su titlovane na srpski jezik) i razvija multikulturalizam.

Danas u novoj rekonstruisanoj zgradi TV „Pančevo” dnevno emituje oko 22 sata programa. U okviru celokupnog programa od 31 % do 33 % je sopstvena produkcija. TV „Pančevo” se najviše prepozanje po svom informativnom programu.

Radio „Pančevo” je počeo sa radom 1. maja 1980. Kada su krajem osamdesetih počela burna zbivanja u Jugoslaviji koja se raspadala, Radio „Pančevo” je počeo da prati dešavanja u celoj zemlji. U tom ciklusu emisija gostovalo je više od 200 intelektualaca, političara, umetnika i drugih. Reporteri ovog radija bili su na licu mesta 9. marta 1991. za vreme velikih opozicionih dešavanja u Beogradu. Kada je počeo rat u Hrvatskoj i Bosni, Radio „Pančevo” je takođe bio svedok zbivanja, sa jasnim antiratnim stavom u uređivačkoj politici.

U vreme NATO bombardovanja Jugoslavije 1999. godine, nakon zatvaranja Radija B92, samo nedelju dana otkako su pale prve bombe, Radio „Pančevo” je postao najslušanija radio-stanica u glavnom gradu, a program je reemitovan u mnogim gradovima Srbije.

RTV „Pančevo” je 1998. godine dobila nagradu „Jug Grizelj” kao i nagradu Međunarodnog instituta za štampu iz Beča za izveštavanje tokom bombardovanja 1999. godine. Te godine je ova kuća dobila i najveću gradsku nagradu „Oktobarsku nagradu Pančeva”, zatim nagradu TV „Novosti” (Dušan Duda Timotijević) i priznanje „Otpora”.

www.rtvpancevo.rs

Nedeljnik „Pančevac“

Grad Pančevo se ponosi činjenicom da u njemu izlazi nedeljnik „Pančevac“, najstariji živi list u Srbiji. Osnovao ga je 1869. godine profesor Jovan Pavlović, liberal i demokrata, koji je zbog svojih javno iskazivanih slobodarskih ideja više puta hapšen. List je zahvaljujući nezavisnoj uređivačkoj politici često zabranjivan.

Posle Drugog svetskog rata „Pančevac“ je obnovljen, a kao osnivač pojavio se Narodni front, kasnije SSRN. U poslednje dve decenije list je prolazio kroz burne periode. Najpre su početkom devedesetih lokalni sledbenici zloglasnog vrha SPS-a otpustili grupu nepodobnih novinara, zatim su u godinama koje su dolazile neki od njih vraćeni na posao, da bi 2008. godine novine bile prodate konzorcijumu fizičkih lica. Zbog neizmirivanja obaveza prema državi, s kupcem je 2010. godine raskinut privatizacioni ugovor, pa novina danas rukovodi Agencija za privatizaciju Republike Srbije, odnosno njen zastupnik državnog kapitala.

Sve vreme, osim u kratkom periodu vladavine socijalista, uređivačka politika bila je nezavisna, što je osnovni razlog da „Pančevac“ s oko 13.500 štampanih primeraka nedeljno i remitendom do 15 odsto postane i ostane ubedljivo najtiražniji lokalni nedeljnik u ovom delu sveta! Danas je u redakciji zaposleno desetoro profesionalaca, a ukupno u novinama radi 18 ljudi. U Pančevu, svaki četvrtak slavi se kao mali praznik – tada izlazi novi broj „Pančevca“...

Dobrodošli u Pančevu, već vek i po grad slobodnog novinarstva!

Kulturna raznolikost grada Pančeva

Brojne tradicionalne gradske manifestacije koje se neguju decenijama predstavljaju odraz kulturne raznolikosti integrisane u okviru aktivnosti ustanova, udruženja, aktivizma umetnika i drugih brojnih aktera koji doprinose da grad Pančevo kroz njih anulira atribut crne ekološke tačke. U toku svake godine odvijaju se različiti događaji, manifestacioni programi (preko 40) u kojima učestvuje veliki broj ljudi, uz veliko interesovanje posetilaca koji se dobro zabavljaju, ali pri tom mogu više saznati o načinu življenja koji se odvija ne samo u gradu nego i u naseljenim mestima.

Godina	Ukupno	Srbi	Nemci	Jugo-sloveni	Mađari	Slovaci	Makedonci	Crnogorci	Hrvati	Ostali
1910.	20.808	41,88 %	35,89 %	0,00 %	16,17 %	1,17 %	0,00 %	0,00 %	0,65 %	4,24 %
1991.	72.793	72,57 %	n.p.	8,75 %	5,56 %	2,20 %	2,40 %	1,88 %	1,35 %	5,29 %
2002.	77.087	79,08 %	n.p.	2,35 %	4,25 %	1,82 %	1,55 %	1,03 %	0,92 %	9,00 %

Pančevu u svojoj dugoj istoriji i kulturnoj tradiciji neguje suživot pripadnika različitih etničkih i verskih zajednica. Multikulturalizam i interkulturalni dijalog se uspostavlja kroz aktivnosti brojnih udruženja građana, kulturno-umetničkih društava, koji podstiču prisustvo različitih kulturnih izraza, doslednu primenu ljudskih prava kroz očuvanje kulturnog identiteta pripadnika preko 26 različitih etničkih zajednica (Makedonci, Rumuni, Mađari, Slovaci, Hrvati, Crnogorci, Bugari, Muslimani, Rusini, Nemci) koje, po popisu iz 2002. godine, čine 21 % ukupnog stanovništva. Vredno je napomenuti neka od njih: KUD „Petefi Šandor”, KUD „Tamaši Aron”, SKPD „Đetvan”, Mesni odbor „Matice Slovačke, Vojlovica, Pančevu”, KUD „Vasil Hadžimajnov”, MKUD „Bonaz Šandor”, romsko udruženje KUD „Crni biseri”, Humanitarno udruženje Roma „Braća”, Udruženje južnobanatskih Roma, folklorna sekција „Veselo srce”, Asocijacija DAK, Udruženje žena različitih nacionalnosti „Duga”, Ženska mirovna grupa „Žmig”, Evoregionalni centar za razvoj društva u multietničkim sredinama „In medias res”, Jevrejska opština, Udruženje Jevreja „Šalom Tora”, Asocijacija „BanAT-UL”, Udruženje makedonske nacionalne manjine „Vardar”.

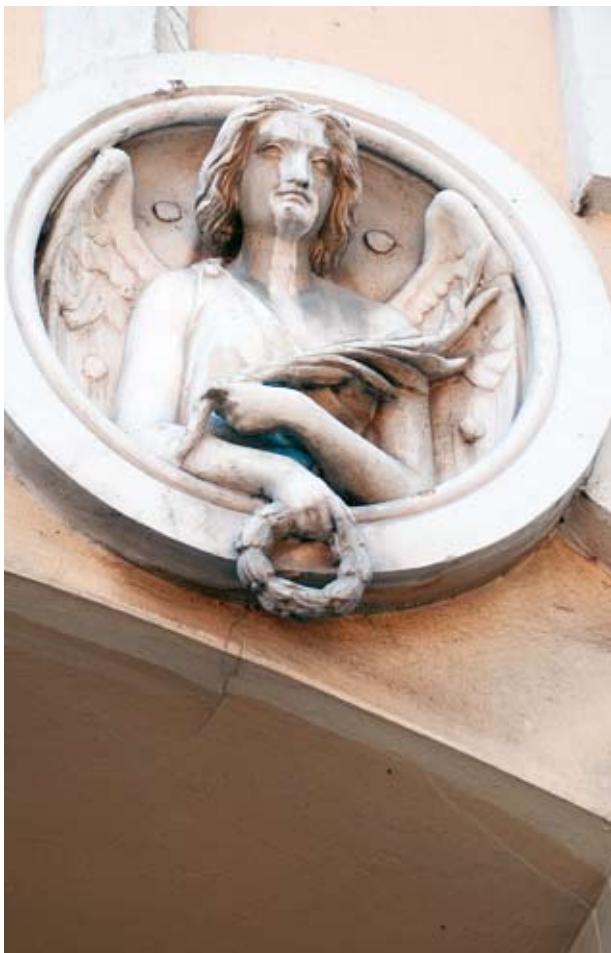
Prisutna su i druga brojna udruženja koja svojim aktivnostima upotpunjaju kulturni život: Kulturno-prosvetna zajednica, Dramski studio „Atelje mladih”, Dramski studio „Čarli”, KUD „Stanko Paunović – NIS Rafinerija nafte Pančeva”, KUD „Abrašević”, RKUD „Jedinstvo”, Srpsko crkveno pevačko društvo, KUD „Ak-sentije Maksimović”, Muzički centar, Art klub „Dukat”, Udruženje likovnih umetnika „Svetionik”, Udruženje žena „Panonke”, Udruženje „Dolovke”, Regionalni centar za talente „Mihajlo Pupin”, Udruženje „Prijatelji Pančeva”.

Privatne inicijative u domenu aktivnosti u kulturnom životu grada realizuju: Agencija „15 minutes pictures”, „Talking Wolf Productions” d. o. o., Agencija „Bard”, Galerija „Madam” u „Klubu 100” i druge.

U gradu rade i dve umetničke škole: Muzička škola „Jovan Bandur” i Baletska škola „Dimitrije Parlić”.

Savet za međunalacionalne odnose osnovan je 20. februara 2009. godine sa ciljem da razmatra pitanja ostvarivanja, zaštite i unapređivanja nacionalne ravnopravnosti u skladu sa zakonom i Statutom grada Pančeva. Predstavnike u Savetu čine pripadnici srpskog naroda i nacionalnih manjina sa više od 1 % učešća u ukupnom stanovništvu grada Pančeva prema poslednjem popisu stanovništva u Republici Srbiji. Predsednik Saveta je Goran Trailović.

Pančevu – grad gde se razlike poštuju!

U izradi publikacije učestvovali:

Filip Mitrović, Ivana Orlov Gajan, Andelija Cvetić, Snežana Baralić Bošnjak, Marija Ćurčin, Marina Miljuš, Vladimir Vukajlović, Ivan Zafirović, Siniša Trajković, Zoran Stanižan, Jasenka Marko, Čedomir Markov, Marina Kahrić-Lazić, Slavko Petrov i Andela Vila.

Posebno se zahvaljujemo:

Regionalnoj privrednoj komori Pančevo
Nacionanoj službi za zapošljavanje – filijala Pančevo.

Lektor:

Ljubica Janošević

Grafičko oblikovanje i prelom:

Studio Infinity

Štampa:

Alkan M - Pančevo

Copyright **Grad Pančevo, 2013.**

Grad Pančevo

Trg kralja Petra I 2-4

26000 Pančevo

Telefon: +381 (0) 13 345 417

Faks: +381 (0) 13 343 827

e-mail: grad@pancevo.rs

www.pančevo.rs

Sekretarijat za privredu i ekonomski razvoj

Odeljenje za lokalni ekonomski razvoj

Telefon: +381 (0) 13 308 824

Faks: +381 (0) 13 355 480

e-mail: ler@pancevo.rs

www.pancevo.rs

GRAD PANČEVO